Serie nouă
iunie 2013
6
(CXLIII)
36 pagini
9,9 lei

Muzicală Actualitatea

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

SIMN 2013
Grand Prix de l'Opera
Adio, Radu Paladi
Brăila: Festivalul "George Grigoriu"
Teatrul "C. Tănase" la FITS
Marina Voica

În imagine, Katerina Tretyakova (Lituania) câștigătoarea Grand Prix de l'Opera

Cetatea şi agora

Liviu DĂNCEANU

Pe bună dreptate, observatorul avizat poate remarca faptul că, în vreme ce artistul tradițional avea drept loc de studiu predilect cetatea, artistul contemporan preferă agora, aşadar o locație în care noțiunea de artă vădeşte o cuprindere mult mai generoasă, devansând sfera restrictivă a esteticului prin accesarea logicului şi antropologicului, a ştiinței şi conştiinței.

Obiectul consacrat al artei este, astăzi, în stare de explozie. Iar arta dirijorală nu face nicidecum excepție. Dacă nu e plivită cu diligență, de-limitată cu iscusință şi ocrotită cu deferență, sporirea fără precedent a gradului de polivalență o va duce, în cele din urmă, la disoluție. S-a ajuns până acolo încât ne-limitarea obiectului să se transforme, până la urmă, în ne-limitare a cercetării lui.

Dirijorul însuşi poate fi pus în situația (mai puțin plăcută!) de a-şi contempla cu perplexitate teritoriul devastat de o inflație generală a surprizei, în cazul în care el nu devine un partener al cercetătorului, la fel de competent în plan teoretic şi tot atât de priceput în a face şi a şti. Când era locuitor al cetății, omul de pe podium era cel care făcea ce ştia. De când a ieşit în agora, el pretinde că şi ştie ce face; câteodată mai mult, că e singurul depozitar al adevărului estetic.

În orice caz, formația restitutorului de muzică nu mai are, la ora actuală, traiectoria obişnuită. Adică, nu mai e doar un simplu executant, un raportor cât mai fidel al realității unei partituri oarecare, ci un personaj complex, mozaicat, cu multiple înfățişări, dominat de curiozități şi interogații, dependent de lecturi pluri şi trans-disciplinare. De altfel, a fi realist în relație cu partitura e nu numai riscant ci, într-un anume fel, chiar desuet. Căci se pune iminent întrebarea: realistul cărei realități eşti? Al celei structurale, al celei lingvistice ori, poate, al celei narative? „Realul, afirma Andrei Pleşu în *Ochiul şi lucrurile* (Editura Meridiane, Bucureşti, 1986, pag.13), e infinit mai bogat în epoca noastră, decât înainte, după cum posibilul de azi e mai bogat decât posibilul de ieri".

Aşa cum artiştii fac îndeobşte ceea ce mărginirile vremii lor îi determină să facă, tratând circumstanțele timpului ca pe o materie primă, tot aşa dirijorul-investigator prospectează terenul sonor țărmurit actualmente de domenii ale cunoaşterii dintre cele mai diverse – matematica, informatica, fizica, filosofia, logica, arhitectura etc -, abordând datele identificate în urma cercetării ca pe nişte salutare resurse pentru decantarea unui mesaj artistic autentic.

Când se acroşează, selectează şi ordonează parametrii ştiințifici ai interpretării dirijorale (interpretare ce convoacă cvasi-totalitatea resorturilor teoretice şi practice ale limbajului muzical), e de dorit să nu se examineze aceşti multicolori parametri cu exigențele unei false omogenizări, cu o sistematică adăugată, constrângătoare, neaten-tă la diferențele de facto.

Dimpotrivă, este, credem, indicată o răbdătoare aplecare asupra metabolismului efectiv al artei dirijorale, a contextului în care dirijatul contemporan se situează pe sine, şi chiar o laborioasă şi riguroasă decelare a factorilor ce marchează contex-tualizarea şi funcționarea şefiei de orchestră în peisajul vieții muzicale actuale.

Sondarea tuturor acestor posibile însemne ale unui model interpretativ, văzut prin lentilele de contact ale şefului de orchestră, se cade a fi săvârşită cu acuitate, urmărindu-se precizia definirii şi a determinării, ceea ce va plasa preponderent întregul edificiu analitic în emisfera concretului.

Cealaltă emisferă, a abstractului, se va contura odată cu dobândirea experienței specifice, precum şi ca o consecință a exercițiului îndelung întru captarea dimensiunii taxonomice. Nu de alta dar, parafrazându-l pe Dan Botta, tocmai acele lucrări care ating maximum de abstracție şi tind a se dezrobi de timpul şi spațiul contingențial, poartă mai limpede şi mai viu, pecetea comprehensiunii.

Cât despre parametrii ştiințifici ai artei dirijorale, cercetătorului lor i s-ar putea deschide un câmp analitic de o infinită nuanță dacă va recurge la următoarea aserțiune a lui Paul Klee: „nimeni nu poate afirma că arborele îşi produce coroana după chipul rădăcinilor sale. Între partea superioară şi cea inferioară nu e vorba de simetria unei perfecte oglindiri. Doar energiile rădăcinilor pulsează plenar în fiecare ramură, iar codul genetic al întregii plante stă în sămânță".

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Adio, Radu Paladi! 2
Săptamâna Internațională a Muzicii Noi 2012 3-8
Stradivarius la Constanța 9
Festival "Ciprian Porumbescu" 10
"Con tempo" la Budapesta 12
"Focul Anatoliei" 13
Interviu cu Bogdan Baciu 14
ONR la Shanghai 15
Le Grand Prix de l'Opera 16-17
Punctul pe j... azz 18-19
Festivalul "George Grigoriu" 20-25
Ştiri interne 26-27
"Revista în sărbătoare" 30-31
Pop-rock 32-33
CD-uri 34-35
FITS 36

Cetate şi agora

(Urmare din pag. 1)

La fel, dirijatul, cu siguranță că ascunde un imens travaliu de cercetare a partiturii supuse restituirii, dar este forjat, furnizat şi prețuit, în ultimă instanță, de forța talentului. Restul ține de ipostaza dirijorului-cercetător identificată cu aceea de dispecer al întrebărilor fundamentale legate de ceea ce reprezintă arta dirijorală în lumea noastră brăzdată de o copioasă inerție ori ignoranță. Iar atunci când interogațiile sunt pertinente, ele se vor conjuga grație unei posibile morale comune, întâlnită, de altfel, şi în *Die chassidischen Bücher* de Martin Buber: ca să găseşti un nucleu de autenticitate, precum şi comorile locului tău, trebuie mai întâi să-ți părăseşti vatra, fie şi doar printr-un excurs teoretic.

Şi numai după un asemenea istovitor ocol vei înțelege adevăratul chip al tărâmului de unde ai plecat. Astfel, nu numai interpretarea dirijorală are ceva de aflat de la cercetarea ei interdisciplinară, ci şi cercetarea însăşi poate fi influențată de avatarurile artei dirijorale.

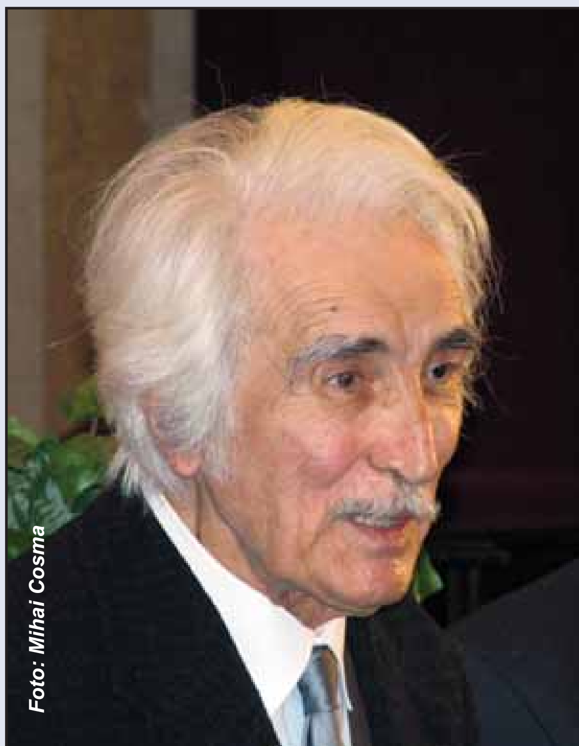
Radu Paladi – o evocare

Dan DEDIU

Când l-am cunoscut eu, la sfârşitul anilor '80, Radu Paladi avea deja părul alb. Îmi era oarecum frică de el, dar mi-am dat seama că el mă simpatiza, pentru că mă auzise cântând la pian. Prin Valentina, m-am apropiat de familia Paladi şi am început să-l cunosc mai bine. Semăna cu Merlin, magul saxon, şi avea cu siguranță un dar excepțional al comunicării non-verbale. Înțelegeai fără prea multe cuvinte ce vroia. Dacă nu înțelegeai, însemna că nu eşti dotat cu ce trebuie. Cu interpreții pieselor sale lucra până la epuizare, aruncându-se total în vâltoarea muzicii şi dăruindu-se fără sfială trăirilor ei. Credea cu tărie într-un singur adevăr, fie el al muzicii, fie al vieții.

De multe ori, îmi făcea plăcere atunci când îl zăream pe stradă, cu mersu-i sprințar, tineresc, aplecat puțin în față şi mereu preocupat, cu o urgență torențială în gânduri şi simțiri. Mi se părea că e o flacără albă, cu coama de păr leonin ce întotdeauna îi era marca distinctivă. Ne mai întâlneam la concerte sau la Uniune şi nu era nevoie de niciun cuvânt. Mă strângea de braț, într-un fel anume, tremurător, gest care transmitea un amestec de recunoaştere, binețe, confirmare şi încuviințare.

N-am cunoscut pe nimeni altcineva care să fie un mai bun barometru al talentului muzical. Asemenea unui seismograf, imediat înregistra cele mai fine nuanțe ale unei muzici. Totodată, standardele estetice îi erau extrem de înalte şi nu îi intrai în voie prea uşor. Capricios şi intransigent, rareori lăuda. De cele mai multe ori prefera să tacă, încuindu-te în afara gândurilor sale. Nu l-am auzit niciodată spunând vreun cuvânt de complezență. Ştia unde e adevărul şi profunzimea. Le cunoştea sălaşul şi cotloanele. Când se întâlnea cu cineva în acelaşi gând, spunea doar atât: "Păi da!", însoțind afirmația cu un gest categoric.

Foto: Mihai Cosma

I-am admirat lucrările, felul în care erau croite, darul melodic, dar mai cu seamă un anumit fel de a "sări" în traseul muzical. Asemenea unei feline componistice, Radu Paladi simțea când trebuie să atace ascultătorul, să-l apuce de grumaz şi să-l ducă în vizuina sa de cleştar, unde-l întâmpina o muzică frumoasă şi pură. El a intuit şi a aplicat cu maximă acuratețe adevărul despre compozitor ca prădător de imagini sonore, şi l-a transpus cu curaj în melodii, armonii şi ritmuri. Muzica sa, mereu imprevizibilă, poartă marca unui imens talent, de la bijuteriile pentru pian solo la capodoperele muzicii corale (precum vertiginosul şi energicul *Dar de nuntă*), de la zglobiul *Cvartet de coarde* şi elegiacele cântece pe versuri de Eminescu, la monumentalul şi fascinantul *Concert pentru pian şi orchestră*.

Am avut posibilitatea de a-i programa şi cânta *Cvintetul pentru suflători*, lucrare care a zăcut în sertar ani de-a rândul. Şi asta, prin bunătatea şi supravegherea angelică a doamnei Paladi, care a reuşit să smulgă bucata de aur muzical de sub aripa grifonului şi să ne-o împrumute pentru a o arăta lumii.

Ne-am despărțit de o persoană, o personalitate şi un personaj. În clubul misterios al geniilor muzicale, Radu Paladi a fost – iată destinul unui nume! - un paladin, un cavaler în armură strălucitoare. A plecat într-un stil mozartian, rapid şi pe neaşteptate, exact ca şi muzica lui. Mi-l imaginez dincolo, întâlnindu-se în gând cu noi, cei care l-au cunoscut, privindu-ne stăruitor şi spunându-ne cu o voce subțire: „Păi da!".

Marginalii la un Festival

Dan BUCIU

Încheiată recent, Săptămâna Internațională a Muzicii Noi a adăugat o nouă filă acestui Festival de tradiție (ediția 23), acestei sărbători a muzicii noi, manifestare născută în 1990 la inițiativa compozitorului Ştefan Niculescu, un adevărat corifeu al muzicii noi româneşti. Având deja în spate o istorie proprie, Festivalul a traversat trasee sinuoase în funcție de ideile directorilor artistici care au patronat unele sau altele dintre ediții.

Ediția actuală a mizat pe o echipă tânără condusă de un director în vârstă şi rezultatele s-au reflectat într-un concept general echilibrat, existând o balanță evidentă între valorile deja consacrate ale acestei muzici noi şi tendințele muzicale cele mai recente, materializate în lucrări ale celor mai tineri şi mai îndrăzneți creatori. Repertoriul a fost alcătuit plecând de la accepțiunea data noțiunii de **Muzică Nouă**: lucrări create după 1950, altfel spus odată cu lansarea Avangardei vest-europene (serialismul integral, muzica concretă şi apoi cea electronică etc…).

Dan Buciu, Adrian Iorgulescu, Dan Dediu

Cei care au conceput Festivalul nu şi-au propus o restituire muzeală a tot ceea ce a fost, plus ceea ce se petrece acum; s-a operat o selecție de nume şi opusuri muzicale considerate a fi de valoare din a doua jumătate a secolului XX la care s-a adăugat contribuția contemporaneității (secolul XXI). S-a mizat, într-o măsură aproximativ egală, pe creația europeană (şi mondială) şi pe cea românească. Nu vom furniza aici statistici (le veți găsi pe site-ul SIMN2013, in remarcabilul film-sinteză al festivalului realizat cu virtuozitate şi profesionalism de Virgil Oprina); important era faptul că aceste lucrări trebuiau interpretate cât mai bine pentru a ajunge „intacte" la destinatar, acel public care continuă, din păcate să fie rezervat față de această muzică. Credem că deziderat interpretativ a fost realizat, întrucât manifestările muzicale (cu o regretabilă excepție, prestația îndoielnică a corului pregătit de Daniel Jinga) au fost situate de la nivelul de „bine" în sus! Nu puține dintre ele s-au plasat, ca nivel interpretativ, la superlativ, şi aş menționa dintre acestea recitalul de flaut al italianului Mario Caroli, concertul cameral al formației patronată de Dan Dediu, „Profil" (dirijor Gabriel Bebeşelea), recitalul pianiştilor Andrei Tănăsescu şi Mihai Măniceanu, concertul corului „Preludiu" dirijat de Voicu Enăchescu, concertul ansamblului Icon Arts (dirijor Gabriel Bebeşelea), recitalul de lied Bianca şi Remus Manoleanu, concertele de excepție ale formațiilor Radio – Orchestra de Cameră dirijata de Gheorghe Costin, solişti Ladislau Csendes şi Ema Geamanu şi Orchestra Națională dirijată de Tiberiu Soare, solişti Zygmunt Krauze şi Iustinian Zetea împreună cu Corul Academic Radio pregătit de Dan Mihai Goia, la care s-a alăturat marea surpriză a Festivalului, Orchestra Filarmonica din Piteşti (remarcabilă prestație!) condusă de Jin Wang şi având ca solişti pe Raluca Stratulat, Luminița Burcă, Andreea Timiraş, Mihai Ritivoiu, Tina Munteanu şi Valentin Vasiliu, recitalul lui Alexandru Matei şi al formației sale Game. Se adaugă excelentele prestații ale lui Eusebiu şi Ionuț Ştefănescu, Emil Vişenescu, Vlaicu Golcea şi formația sa de Electrojazz, SeduCant şi SonoMania (dirijor Lucian Beschiu), Cvartetul „Florilegium". Evenimentele muzicale care au adus elemente experimentale sau manifestări artistice multimedia au găsit o gazdă bună în Studioul de Operă şi Multimedia al UNMB, iar asistența tehnică a fost asigurată în excelente condiții (audio şi video) de adevărați profesionişti în frunte cu Cătălin Crețu.

O pată de culoare a constituit-o Instalația-fantezie şi performance multimedia a lui Irinel Anghel de la Reef Aquarium, iar spectacolul imaginat de Mihaela Vosganian (excepțională regia lui Alexander Hausvater), pe scena Operei Naționale din Bucureşti s-a constituit într-o prezență insolită. Contribuția ONB s-a materializat şi intr-o reprezentație pe care deja am apreciat-o la premieră, opera „O scrisoare pierdută" de Dan Dediu, lucrare absolut remarcabilă.

Dintre numeroşii compozitori prezenți pe afiş aş aminti câțiva: D Dediu, Diana Rotaru, D. Gheorghiu, S. Sciarrino, K. Saariaho, Doina Rotaru,

C. Țăranu, Ulpiu Vlad, G. Kurtag, V. Munteanu, C. Lolea, C. Basica, K. Stochhausen, C. Miereanu, H. Gorecki, A. Tănăsescu, I. Odăgescu, S. Toduță, T. Jarda, V. Spătărelu, R. Twardowski, T. Olah, G. Scelsi, J. Yuasa, A. Vieru, M. Marbe, S. Androne, M. Măniceanu, V. Maistorovici, P. Bentoiu, T. Grigoriu, Valentin Gheorghiu, W. Lutoslavski, W. Rihm, L. Berio, O. Messiaen, T. Takemitsu, M. Moldovan, D. Capoianu, Paul Constantinescu, Jin Wang, C. Silvestri, A. Stroe, Dan Constantinescu, A. Schinttke, C. Ioachimescu, O. Nemescu, Y. Xenakis, A. Pop, V. Dinescu L. Dănceanu, A. Iorgulescu, Z. Krauze, Ș. Niculescu.

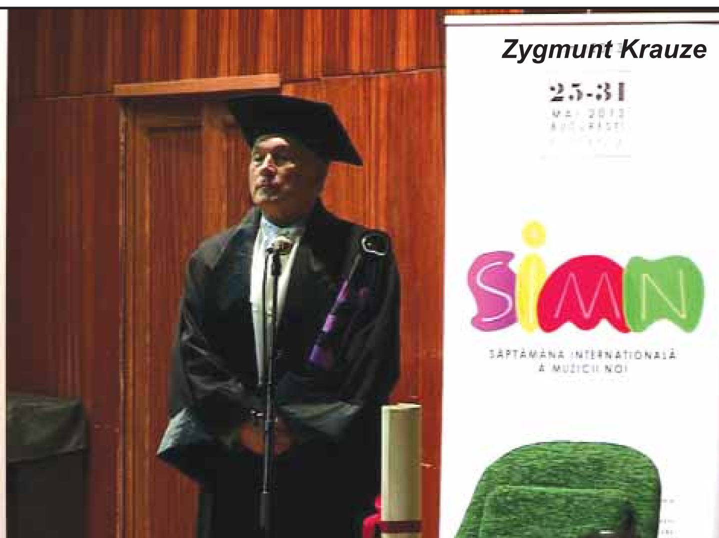
Agenda SIMN 2013 a inclus şi un prestigios Simpozion Internațional consacrat compozitorilor Paul Constantinescu şi Constantin Silvestri (impecabil organizat de Olguța Lupu cu concursul Valentinei Sandu Dediu), o ceremonie de investire a cunoscutului compozitor şi pianist polonez Zygmunt Krauze cu titlul de D.H.C. al Universității Naționale de Muzică din Bucuresti

Constantin Silvestri

(UNMB), urmată de o conferință a distinsului muzician, o lansare de CD al Anei Szilagyi din Austria (a prezentat Lavinia Coman), precum şi deschiderea oficială a Centrului de Informare Muzicală din România.

Manifestările SIMN nu s-au oprit însă aici: organizatorii au lansat în toată țara invitația de a se realiza concerte şi recitaluri în parteneriat cu SIMN 2013 în perioada desfăşurării Festivalului-25-31 mai, iar răspunsurile afirmative au depăşit cele mai optimiste aşteptări. În Bucureşti ne-au onorat cu participarea Filarmonica „George Enescu" care a inclus în programul concertului din 31 mai dirijat de distinsul maestru Horia Andreescu un opus semnat Wolfgang Rihm şi corul „Madrigal" (dirijori Sabin Păutza şi Veronica Bojescu) - cu un program integral românesc. Cu concerte şi recitaluri dedicate integral sau parțial perioadei de creație pe care s-a concentrat atenția SIMN 2013 au participat Filarmonicile din Iaşi, Botoşani şi Bacău (mulțumiri direcțiunilor şi secretariatelor muzicale) şi Universitatea de Arte

Zygmunt Krauze

„George Enescu" din Iaşi. Pentru Moldova mulțumiri călduroase colegului Viorel Munteanu care a adunat atâția „plăieşi" muzicali sub Flamura SIMN 2013! Au fost prezente şi Filarmonicile din Ploieşti (mulțumiri Radu Postavaru şi Cornel Irimia), Râmnicu Vâlcea (mulțumiri Mihai Ştefănescu şi UNMB care a furnizat spectacolul „Peter Pan" de Laurențiu Profeta), Tg. Mureş (mulțumiri d-lui director Vasile Cazan), Cluj-Napoca (mulțumiri d-lui Adrian Pop şi conducerii Filarmonicii), Arad (mulțumiri d-lui director Alin Vacean). precum şi Cvartetul „Gaudeamus" din Braşov. Mulțumiri speciale se cuvin d-nei Veronica Demenescu, conf.univ.dr. la Universitatea de Vest din Timişoara care a organizat exemplar două concerte de cameră (unul în colaborare cu Colegiul Ion Vidu) şi a înlesnit şi programarea unei lucrări de S. Păutza la Filarmonică (mulțumim şi direcțiunii), plus o lansare de carte.

Le mulțumim tuturor acestor muzicieni care, complet dezinteresați financiar, au acceptat să ni se alăture în ideea nobilă de a susține muzica nouă, muzica zilelor noastre.

Sigur că un astfel de eveniment de anvergură internațională avea nevoie de o susținere financiară corespunzătoare; pentru că SIMN 2013 să nu fie decât un simplu proiect pe hârtie, ci o realitate vie a fost nevoie atât de contribuția organizatorică, dar şi de cea financiară a UCMR, la care s-au adăugat permanentele demersuri făcute de d-l preşedinte Adrian Iorgulescu de a atrage şi alte fonduri necesare. Peste 50% din acestea au fost alocate de Ministerul Culturii, esențial in această ecuație a sponsorilor. Lucrurile însă nu s-ar fi putut desfăşura la acest nivel

fără generosul suport financiar al Primăriei Sectorului 1 Bucureşti, d-l primar Andrei Chiliman arătându-se atent şi la componenta culturală a zonei Capitalei pe care o păstoreşte (şi în care se află şi Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România).

Gratitudinea organizatorilor vizează şi Societatea Română de Radiodifuziune, co-producător al evenimentului, d-nei Oltea Şerban Pârâu cuvenindu-i-se mulțumiri speciale. Prestațiile formațiilor muzicale Radio (Orchestra Simfonică, Corul Academic şi Orchestra de Cameră), precum şi dirijorii (Tiberiu Soare şi Dan Mihai Goia) au atins un nivel superlativ.

Dan Mihai Goia

O excelentă cooperare am realizat cu Institutul Polonez, Goethe Institut şi British Council, precum şi cu Centrul Național de Artă „Tinerimea Română" (director Voicu Enăchescu) şi Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România (Sebastian Gheorghiu). D-lui director Jean Dumitraşcu (Filarmonica din Piteşti) îi datorăm un Mulțumesc cu majusculă!

La loc de frunte s-a situat sprijinul substanțial oferit de Universitatea Națională de Muzică Bucureşti şi cel al Operei Naționale Bucureşti (precum şi aportul Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian" din Bucureşti), cu contribuții majore la buna desfăşurare a SIMN 2013 (Dan Dediu, Răzvan Dincă). Exces Music, Fundația Constant ART, Hotel Lev'Or, Muzeul Țăranului Român şi Reef Aquarium au participat la eforturile generale.

Susținerea media a fost realizată de Radio România Cultural şi Radio România Muzical, Dilema Veche, No. 14 PlusMinus-Contemporary Music Journal'. Amintim şi sprijinul oferit de Arhidieceza Romano-Catolică Bucureşti şi de ARFA.

O impresionantă lista de nume (şi câte nu lipsesc!), de instituții, care au pus umărul la o reuşită pe care trebuie să o certifice (sau nu!) cei care au fost în sălile de concert.

O listă care se încheie cu comitetul de organizare din care menționez câteva nume: Alice Tacu, Lucian Beschiu, Daniel Uruc, Veronica Anghelescu, Adrian Buciu (Director executiv), Cristina Uruc (Manager general de proiect) şi cel care semnează aceste rânduri, în calitate de Director artistic.

Pentru toți (public, creatori, interpreți, organizatori) a fost (credem) o experiență interesantă, dificilă şi, sperăm productivă. Am ascultat multă muzică bună, foarte bine cântată, am descoperit şi redescoperit noi trasee, am cunoscut talente, poate am avut şi decepții. Suntem încă foarte aproape de eveniment, peste un timp vom decanta mai uşor impresiile. Încheiem dorind un traseu ascendent ediției 24 care începe de la 1 iunie a.c. Drum bun SIMN 2014!

Irinel Anghel

Creația simfonică a compozitorilor ieşeni

la Filarmonica de Stat „Moldova"

Laura VASILIU

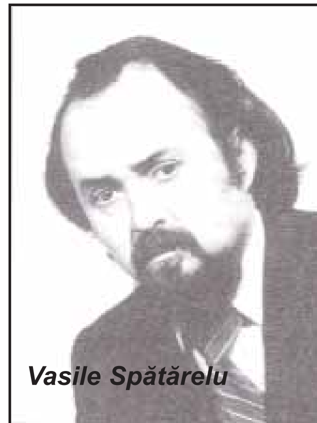
Concertul simfonic programat la Iaşi (31 mai) în *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi* – manifestare de notorietate a breslei muzicale româneşti – a avut două avantaje majore: un program unitar, exclusiv de muzică ieşeană - un dirijor profesionist şi entuziast: **Adrian Morar** (Opera Română din Cluj-Napoca). A rezultat un concert de ținută, emblematic pentru istoria recentă a creației naționale.

Muzica produsă de compozitorii ce au activat/activează la Iaşi s-a interpretat mai mult în ultimii ani, odată cu reluarea *Festivalului Muzicii Româneşti* (începând cu ediția a XI-a, 2007), dar un concert integral al generației mature, cunoscută sub numele de *Şcoala de compoziție ieşeană*, nu a fost pe afişe până în prezent. Concertul din 31 mai a evidențiat astfel multiplele fire care leagă gruparea celor mai importanți creatori ieşeni – Vasile Spătărelu, Anton Zeman, Sabin Păutza, Viorel Munteanu şi Cristian Misievici - percepuți şi comentați de regulă ca individualități componistice incomparabile. A fost o bună ocazie de a conştientiza şi corespondențele stilistice cu ansamblu de opțiuni componistice româneşti, ținând cont de faptul că primii trei au fost formați la conservatorul bucureştean. Vom reveni cu unele considerații după prezentarea lucrărilor din program.

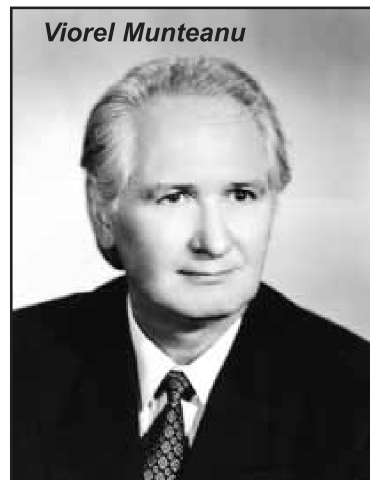

Adrian Morar

Izvoade I de Anton Zeman – reputat muzician, inegalabil profesor de armonie a conservatorului ieşean - este o valorificare intens imaginativă a relației dintre monodia liberă, solistică şi suprafețe sonore texturale cu efect global. Raportul/alternanța dintre concretețea melodică şi sonoritatea ambiguă a masei sonore creează un joc, o tensiune/aşteptare susținută de creativitatea timbrală şi structurarea temporalității, a formei O lucrare împlinită, reuşită ca efect artistic, compusă în 1970, la începutul avangardei româneşti, în mod sigur o întâietate în componistica ieşeană. Dacă la prima audiție, realizată de Ion Baciu în 1971, se percepea autenticitatea expresiei româneşti, acum, după patru decenii, descoperim modernitatea creatoare, neuzată de timp.

Epitaf, 1989 este ultima lucrare simfonică semnată de Vasile Spătărelu, versiune finală din anul 2002 a lucrării *Pro memoria – Meditații la Enescu III* (1996). Structura liberă, poematică este servită de o dramaturgie naturală, un complex de acumulare şi detentă tensional-sonoră exprimată la nivelul fiecărui parametru, de la progresia agogică la densitatea orchestrală. „Împrumuturile" enesciene nu sunt la vedere, doar libertatea pulsației şi gradația sonoră lentă amintesc de respirația amplă a formei referențiale. Împlinirea lucrării prin intonarea-prelucrarea imnului bizantin „Lumină lină" are valoarea unei sublimări, a unei înălțări spirituale, creată şi de interpretarea orchestrei Filarmonicii „Moldova" sub bagheta lui Adrian Morar. Maestru al artei corale, Vasile Spătărelu transpune în poemul simfonic *Epitaf 1989* idealul său de sonoritate-pastă şi de curgere/devenire în timp, valorificând într-un mod subliniat artistic toate tehnicile/sintaxele plurivocale experimentate de componistica deceniilor anterioare dar rămânând fidel gândirii modale (model fiind, Anatol Vieru) şi subtilității sonore a profilului simfonic.

Vasile Spătărelu

Simfonia *Glossă* de Viorel Munteanu este cu siguranță cea mai cunoscută dintre lucrările simfonice ale Iaşului muzical, prezentă constant pe scenele româneşti în ultimii 10 ani (după p.a. din 2002) şi astfel intrată în conştiința-memoria publicului specialist, poate şi a melomanilor. Gravitatea adevărului ultim, expus într-un stil sobru-declamativ, imaginea de ansamblu a glossei, poezie şi simfonie, simbolică şi irepetabilă, a fost pusă în valoare încă o dată prin execuția dedicată a corului, a orchestrei, a tenorului Marian Someşan, a cărui voce caldă şi strălucitoare (în acelaşi timp) a umanizat mesajul ultimativ al poeziei, interogația filozofică din sferele reci.

Viorel Munteanu

Cu *Jocuri I* de Sabin Păutza (în debutul părții a doua a concertului) ne-am reîntors în timp (1976), redescoperind o altă opțiune stilistică a anilor 70 - de valorificare orchestral-componistică a citatului folcloric românesc. Cu toate că ne aflăm în zorii creației lui Sabin Păutza ce continuă prin ciclul *Jocuri* (ajuns în prezent la numărul IX) una

dintre direcțiile generației sale (reperul principal îl poate oferi creația lui Corneliu Dan Georgescu), cu toate că lucrarea dezvăluie una dintre multiplele fațete de expresie muzicală a autorului, *Jocuri I* a bucurat auditoriul prin prospețimea expresiei şi perfecțiunea formală. Ambianța sonoră a jocurilor, cu sugestia de fluiere şi buciume realizată prin *flageolette* ale întregului ansamblu de coarde va inspira destule lucrări ale colegilor ieşeni.

„Lamentație şi descătuşare”, partea a III-a din Simfonia *De natura poesis* de Cristian Misievici (1989) se constituie ca dramă vocal-simfonică ce apelează la surse folclorice având caracter funebru. Atât configurarea expresiei de libertate-aleatorism a interpretării corale (prin poliritmie, politempie, heterofonie) cât şi impresionanta „descătuşare” printr-o acumulare gradată a vocilor/timbrelor/intensităților, a semnalelor sonore ostinate construind o amplă polifonie de masă, sunt semnele unui moment de împlinire creatoare, o culminație a intensității inspirației, a tehnicității componistice.

Sabin Păutza

Care ar fi intersecțiile stilistice ale celor cinci lucrări/compozitori? Pentru început, se profilează două grupări:

1. Vasile Spătărelu – Viorel Munteanu, comparabili la nivelul parametrului intonațional (aceeaşi tehnică modală, referințe stilistice comune - enesciană, bizantină – aici avem în vedere şi o altă lucrare celebră, poemul „Glasurile Putnei”) şi a tehnicii polifonice prioritar tradiționale;

Cristian Misievici

2. Anton Zeman - Cristian Misievici, uniți prin tehnica texturilor orchestrale, prin abstractizarea imaginii muzicale *vs* concretețea referinței folclorice.

Sabin Păutza, cel din *Jocuri I* nu poate fi asociat în peisajul componistic de la Iaşi, dar cum precizam mai sus, oferă imagini sonore cu soluțiile lor tehnice, valorificate ulterior în partituri de altă factură estetică.

Gândindu-ne la devenirea *Şcolii de compoziție ieşeană*, constatăm la Cristian Misievici (cel mai tânăr exponent al grupării din concertul comentat) o sinteză personală exemplară. Dacă prin tehnica plurivocală a sonorității globale continuă linia deschisă de Anton Zeman cu două decenii înainte, cucerind o complexitate şi o forță dramatică sporită, prin ordonarea intonației, în baza modalismului geometrizat, Misievici este un demn urmaş al profesorului său de compoziție, Vasile Spătărelu, asociindu-se astfel şi cu Viorel Munteanu.

Remarcăm în final acuratețea execuției tuturor partiturilor prin efortul de prețuit al orchestrei şi al corului Filarmonicii de Stat „Moldova” (dirijorul formației corale, Doru Morariu), interpretare ce au suplinit, în măsura posibilului, avatarurile acustice ale spațiului de concert de la Teatrul „Luceafărul”.

Cvartetul de clarinete *Orpheus*

Loredana IAȚEŞEN

Cu ocazia Festivalului *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi*, în spațiul muzical ieşean au avut loc două evenimente: *Recitalul formației de clarinete Orpheus* şi *Concertul vocal-simfonic* dirijat de **Adrian Morar**. Am ascultat cu prioritate compoziții autohtone aparținând mai multor generații de creatori, în stiluri şi genuri diverse.

Recitalul de joi, 30 mai, susținut în sala *Eduard Caudella* de Ansamblul de clarinete *Orpheus* a reunit câteva opus-uri din arealul sonor contemporan universal şi românesc, fie prime audiții absolute, fie lucrări consacrate, aparținând unor creatori aflați în etape diferite ale carierei: **Ciprian Ion, Brian Ferneyhough, Leonard Dumitriu, Satoshi Yagisawa, Roxana Pepelea, Bogdan Chiroşcă, Romeo Cosma.**

Ansamblul de clarinete *Orpheus* nu se află la prima apariție, este o formație renumită, înființată încă din anul 2000 de către profesorul şi clarinetistul **Doru Albu** alături de studenții săi din acea perioadă. Actualmente, această formație este alcătuită din: **Doru Albu (clarinet), Daniel Paicu (clarinet bas), Bogdan Constantin (clarinet, clarinet alto, saxofon) şi Bogdan Irina (clarinet).** Activitatea artistică a membrilor cvartetului este remarcabilă. Au participat la Festivalul Internațional ***EUROTREF*** – Germania, edițiile din 2005 şi 2008. Au susținut recitaluri în Germania, Italia, Republica Moldova, turnee individuale sau de grup în Japonia, Ucraina, Tunisia, Austria, Franța, Belgia, Olanda. Mentorul formației, prof. univ. dr. **Doru Albu,** implicat şi în organizarea celor trei ediții ale *Festivalului Internațional de Clarinet şi Saxofon*, Iaşi, 2011, 2012 şi 2013, este un profesor de excepție care îndrumă cu pasiune studenții în abordarea unor partituri în stiluri diferite, preocupându-se mai ales de promovarea repertoriului contemporan.

(Continuare în pag. 8)

Cvartetul de clarinete *Orpheus*

(Urmare din pag. 7)

Deşi lucrările audiate au reprezentat răspunsuri sonore variate ale unor individualităţi creatoare, am observat şi elemente comune, ce contribuie la ideea de unitate în diversitate a muzicii contemporane. Mă refer la inserţiile sau sugestiile evident folclorice, ori la crearea unui folclor imaginar, la scriitura neomodală, la valorificarea posibilităţilor tehnice şi expresive ale instrumentului, unde compozitorii nu pierd din vedere conceptele esenţiale de melodie sau armonie, şi nu în ultimul rând, la echilibrul dintre tradiţie şi modernitate.

Leonard Dumitriu

În comentariul despre stilul şi limbajul creaţiilor audiate, am avut în vedere posibile clasificări ale lucrărilor, comparaţii sau diferenţieri, în funcţie de apartenenţa compozitorilor la o anumită generaţie, stil sau orientare, iar în cazul creatorilor ieşeni, am remarcat predilecţia pentru asocieri sau sinteze stilistice, realizate în maniere personale. Este cazul tinerilor creatori ieşeni, **Ciprian Ion** şi **Bogdan Chiroşcă**, sensibili, talentaţi, care deşi sunt două temperamente artistice contrastante, au propus publicului lucrări bine construite, accesibile, cu sonorităţi originale, ce ne-au trimis cu gândul la zone stilistice de inspiraţie, încadrate între Postromantism şi Neoclasicism.

Spre deosebire de *Cvartetul de clarinete op.9***,** semnat de **Ciprian Ion**, o lucrare cu sonoritate tradiţională, predilect consonantă, concepută monopartit din juxtapunerea mai multor secţiuni contrastante, legate însă de circulaţia motivelor, *Nocturnă pentru trei clarinete,* de **Bogdan Chiroşcă** este un opus a cărui tensiune se acumulează treptat, prin adiţionare de planuri, într-o scriitură intens cromatizată.

În continuare, ne-a atras atenţia universul sonor diferit a compozitorului **Brian Ferneyhough,** unul dintre muzicienii englezi de succes, din generaţia anilor 70. Autentic promotor al postmodernismului, **Brian Ferneyhough** pledează pentru noul tonalism şi noua simplitate prin revalorificarea sistemului şi a relaţiilor tonale, a stilurilor tradiţionale europene, a unor modele arhetipale, prezente în toate timpurile şi spaţiile - pentru a contrabalansa, în viziunea lui, complexitatea muzicii contemporane. Este cazul *Sonatinei* interpretată la Iaşi, o lucrare compusă în 1966, tradiţională sub aspectul construcţiei sonore generale (mă refer la succesiunea celor trei mişcări contrastante, la valorificarea limbajului tono-modal, la relaţia cu muzica de gen compusă de Edward Elgar sau Benjamin Britten). *Sonatina* s-a evidenţiat prin caracterul ludic, impresia generală creată fiind aceea de ironie la adresa modernităţii, dar nu au lipsit aluzii la sonorităţi pastorale sau ecouri ale unor creaţii clasico-romantice ce au precedat secolul XX. O ambianţă muzicală asemănătoare am regăsit şi într-un mediu cultural diferit, la **Satoshi Yagisawa,** unul dintre cei mai tineri compozitori japonezi contemporani, deosebit de inspirat. *Chignon***,** o lucrare recentă, din 2010, ne-a surprins prin importanţa acordată elementului ludic din zona divertismentului, unde parametrul ritmic are un rol predominant în construcţia dramaturgiei, şi prin virtuozitatea scriiturii, ce a presupus din partea interpreţilor forţă de susţinere şi capacitate de omogenizare specială.

Revenind la muzica autohtonă, s-au impus în atenţia publicului doi creatori din generaţia anilor '80, **Leonard Dumitriu** şi **Roxana Pepelea**, deosebiţi ca surse de inspiraţie şi ca valorificare a unor modalităţi de expresie sonoră. Leonard Dumitriu ne-a dezvălui prin *Retro Clarinet Quartet* o atitudine stilistică surprinzătoare pentru un autor deschis, în majoritatea lucrărilor, către inovaţie. Lucrarea dedicată tatălui său, profesorul de clarinet Vasile Dumitriu, dovedeşte o întoarcere clară la tradiţionalismul structurii, prin apelul la forme bine definite în desfăşurarea celor trei secţiuni (partea I - *sonată*; partea a II-a - *passacaglia*, partea a III-a *rondo-sonată*). Mai mult decât atât, compozitorul realizează printr-o scriitură neomodală o expresie sonoră particulară pentru fiecare mişcare, de la austeritatea primei părţi, prin accentuarea cromatismului, în momente de acumulare, la caracterul meditativ al secţiunii secunde, bine construită armonic şi contrapunctic, cu intervalică aspră ce ne aminteşte de Paul Hindemith, până la virtuozitatea tehnică din final. Cu meşteşugul maturităţii componistice, Leonard Dumitriu ştie să valorifice posibilităţilor tehnice şi expresive ale clarinetului, în multiplele sale ipostaze.

Romeo Cozma

Din creaţia **Roxanei Pepelea** am audiat *Rezonanţe pentru cvartet de clarinete* (2013), lucrare evidenţiată de bogăţia indicaţiilor dinamice şi agogice, prin dinamismul metro-ritmic - elemente valorificate pe un fond structural tradiţional (succesiunea de patru secţiuni în care se asociază intonaţii de doină, baladă şi bocet, până la crearea unui folclor imaginar), într-un limbaj neomodal. Caracterul variaţional al expunerilor tematice este evident, până la apropierea de finalul lucrării, unde, prin valorificarea unor subtile efecte de heterofonie şi prin revenirea la spiritul doinei, de data aceasta transformat de maniera improvizatorică accentuată, suntem conduşi realmente la justificarea sonoră a titlului.

Recitalul s-a încheiat cu mult aşteptata *Fantezie pentru cvartet de clarinete*, de **Romeo Cozma**, tot o lucrare de ultimă oră, de mare efect şi cu un pronunţat caracter improvizatoric. Denumirea secţiunilor componente - *Ecouri, Dans ritual, Orient Express* - sugerează existenţa mai multor zone stilistice contrastante, ipostaze diferite de sonoritate în care se întrepătrund intonaţii jazzistice cu cele de folclor imaginar, întregul edificiu sonor având la bază fundamentul ritmic de o mare diversitate. Dacă în prima secţiune se configurează motive semnal, cu trimiteri la ecouri din zona montană, în a doua mişcare se evidenţiază intonaţii inspirate din muzica ancestrală a unui cântec de demult, finalul sugerează realmente o călătorie imaginară cu trenul, într-un ritm trepidant către spaţii orientale.

Ascultând aceste lucrări frumoase, accesibile, inedite în invenţie sau sub aspectul asocierii unor muzici diverse, m-am întrebat: şi totuşi, în ce a constat unitatea recitalului? Ei bine, prin situarea evidentă a creaţiilor în matca atât de generoasă a **Postmodernismului muzical.** Este evident că majoritatea compozitorilor care au figurat în program au abordat acest stil în diferite nuanţe: ironie la adresa modernităţii, împăcare cu aceasta în *dulcele stil neoclasic*, prin fragmentarea şi recompunerea ei în spiritul inovaţiei controlate, prin reevaluarea anteriorităţii muzicale printr-un proces personal de sinteză, sau, pur şi simplu, adoptând o atitudine relaxată, materializată sonor prin apelul la zona divertismentului - estetica ludicului fiind relevantă în postmodernism şi acceptată cu aplauze în relaţia *creator-interpret-public.*

Stradivarius, la malul mării

Mariana POPESCU

La sfârşitul lunii mai, am asistat la recitalul plin de magie al tânărului violonist **Alexandru Tomescu**, care a avut loc chiar în apropierea mării, la Catedrala Sf. Anton (situată în zona peninsulară) – o adevărată legendă a Constanţei, la care vin să se roage şi musulmanii.

Recitalul se înscrie în Turneul naţional "*Bach to basics*", început in 10 mai a.c., vioara Stradivarius urmând a poposi în lăcaşe de cult catolice sau protestante, din mai multe oraşe ale ţării. Turneul a fost dedicat Fundaţiei *Hope and Homes for Children România,* o organizaţie ce are ca scop reformarea sistemului de protecţie a copilului din România.

După un periplu în 12 catedrale la Braşov, Cluj, Târgu Mureş, Baia Mare, Oradea, Timişoara, Dumbrăveni, Iaşi, Bacău, Constanţa, Piteşti, turneul se va încheia la Catedrala Sf. Iosif din Bucureşti.

Ideea turneului a pornit încă din luna decembrie 2012, când Alexandru Tomescu a fost desemnat ambasador al Fundaţiei *Hope and Homes for Children*.

Numele lui Alexandru Tomescu are legături vechi cu Constanţa care poate fi numit oraşul lansării sale ca interpret încă de la vârsta de 9 ani, când a susţinut primul concert, în compania Filarmonicii din Constanţa. La vârsta de 12 ani, l-am putut admira tot la Constanţa, în Finala Olimpiadei pe ţară a Liceelor de muzică.

În recenta carte a muzicologului Viorel Cosma – *Copii minune ai României (1673 2013) – De la Cantemir şi Enescu până la Lipatti şi Ursuleasa,* Alexandru Tomescu figurează printre cele 64 de nume de „copii minune" ai României.

Născut într-o familie de muzicieni: mama profesor de vioară, iar regretatul său tată - Adrian Tomescu profesor de pian, Alexandru a manifestat interes pentru muzică încă de la vârsta de 5 ani. Primul profesor de vioară a fost chiar mama sa - Mihaela Tomescu, cu care a pornit studiul viorii, având-o apoi, ca profesor la Liceul de Muzică „*George Enescu*" din Bucureşti. Au urmat studiile la Conservatorul bucureştean cu renumitul pedagog Ştefan Gheorghiu (1995 - 1999), *Southem Methodist University* – Dallas (Texas) cu prof. Eduard Schmieder (2000), *École Superieure de Musique* - Sion (Elveţia), cu prof. Tibor Varga.

A concertat în renumite săli de concerte: Théatre des Champs Elysées - Paris, Carnegie Hall - New York, Metropolitan Arts Centre – Tokio, sub bagheta unor dirijori de marcă: Valery Gergiev, Kurt Masur, Christoph Eschenbach.

În anul 2007, Alexandru Tomescu a primit vioara Stradivarius Elder – Voicu, construită în anul 1702, care avea să-i devină „cel mai bun prieten" şi cu care colindă ţara spre a bucura sufletele iubitorilor de muzică.

Îmi amintesc cu plăcere şi emoţie de faptul că am avut privilegiul să ascult această vioară încă din copilărie, într-unul dintre primele concerte susţinute de Ion Voicu la Filarmonica din Iaşi, la puţină vreme după ce primise din partea Satului Român, titlul de Artist al Poporului.

În recitalul constănţean, Alexandru Tomescu a interpretat integrala Partitelor şi Sonatelor de J.S. Bach – *Biblia violoniştilor*, cum le-a denumit atât de frumos – interpretul.

Recitalul s-a desfăşurat într-un cadru ideal de audiţie, sunetul viorii Stradivarius înălţându-se în cupola catedralei, unde s-a creat un punct acustic optim. Şi ce putea fi mai potrivit pentru muzica lui Bach, decât o catedrală, locul în care s-au născut şi au fost interpretate în urmă cu aproape trei sute de ani, capodoperele artei baroce. Chiar şi viorile Stradivarius au răsunat mai întâi, în Catedrale.

Deosebit de inspirată a fost modalitatea de iluminare în timpul spectacolului. Cele două reflectoare aşezate pe pardosea, revărsând o lumină difuză doar pe interpret, restul cadrului fiind într-un semi-întuneric au condus la crearea unei ambianţă speciale care ne ducea cu gândul la concertele din perioada Barocului, care aveau loc la lumina lumânărilor.

Alexandru Tomescu a ajuns la o maturitate în domeniul artei interpretative: stăpânirea stilului, inteligenţa muzicală, eleganţa frazei, conducerea vocilor în fugile lui Bach, în care vioara se transformă într-un instrument polifonic, pasiunea cu care cântă, mergând până la transfigurare, iată doar câteva din atributele unei interpretări care îl înscriu pe Alexandru Tomescu în galeria marilor interpreţi.

Alexandru Tomescu are acele calităţi indispensabile oricărui interpret dăruit muzicii: tenacitatea, profunzimea şi modestia.

Muzica lui Bach a făcut ca auditoriul să reziste la un recital susţinut încontinuu, aproape trei ore. Alexandru Tomescu a demonstrat aşa cum spunea marele Enescu – că pentru el „Bach este pâinea cea de toate zilele."

A fost o adevărată seară magică la malul mării, în care J.S. Bach a fost interpretat magistral, de violonistul Alexandru Tomescu, cu Stradivarius-ul său.

Festivalul „C. Porumbescu”

Constantin-Tufan STAN

Sub genericul Festivalul European al Artelor „Ciprian Porumbescu”, aflat la cea de-a III-a ediție, la Suceava, vechea Cetate de Scaun a Moldovei, s-a derulat, în mai multe etape, la sfârşitul lunii mai şi în prima săptămână din cireşar, o complexă suită de manifestări culturale. După Festivalul-Concurs Național de Literatură „Rezonanțe udeştene”, Concursul de Interpretare Instrumentală „Lira de Aur” (trofeul a fost atribuit violonistului Radu Kiş, de la Colegiul de Muzică „Sigismund Toduță” din Cluj-Napoca) şi

Radu Kiş

Festivalul Național „Video Art”, organizatorii (Consiliul Județean Suceava, prin Centrul Cultural „Bucovina” – director general: Petre Horvat – şi Centrul pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale – consultant artistic: Carmen Veronica Steiciuc) au oferit melomanilor un recital cameral extraordinar, în Auditorium „Joseph Schmidt” al Universității „Ştefan cel Mare” (protagonişti: violonistul Lucian Reuț şi pianista Doina Grigore, de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iaşi, cu pagini din creația lui J. Haydn, C. Porumbescu, G. Enescu, T. Ciortea, L. Feldman şi D. Bughici).

A doua zi (1 iunie a.c.), Muzeul Memorial „Ciprian Porumbescu” a fost amfitrionul unui Simpozion de Muzicologie dedicat rapsodului din Stupca (la 160 de ani de la naştere), în prezența descendenților reprezentați de familia Ninei Cionca (nepoata creatorului operetei *Crai-Nou*, autoarea unor consistente volume biografice dedicate ilustrului său înaintaş). Au susținut comunicări universitarii Vasile Vasile – Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti (*Leca Morariu şi monumentala monografie închinată lui Ciprian Porumbescu*), Gabriela Coca – Facultatea de Teologie Reformată a Universității „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca (*Suportul arhitectonic şi tonal al dramaturgiei operetei „Crai-Nou” de Ciprian Porumbescu*), Zamfira Dănilă – Universitatea de Arte „George Enescu” din Iaşi (*„Balada” de Ciprian Porumbescu – creație reprezentativă a muzicii culte bucovinene – sec. XIX*), Constanța Cristescu, entuziastul şi competentul organizator al simpozionului (consultant artistic la Centrul Cultural „Bucovina” din Suceava, distinsă cu prestigiosul premiu „Ciprian Porumbescu” al Academiei Române în 2001), Sever Paraschiv Dumitrache (*Altarul mănăstirii Putna*) şi Constantin-Tufan Stan (Şcoala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu” din Lugoj), care a conferențiat despre *Receptarea creației lui Ciprian Porumbescu în Banat* (o mai veche temă abordată cu decenii în urmă de Virgil Birou), prezentând un set de scrisori inedite din epistolarul Iraclie Porumbescu – dr. George Dobrin. Au fost lansate, cu acest prilej, volumul simpozionului (ultimul din trilogia dedicată făuritorului operetei naționale – *Ciprian Porumbescu necunoscut* –, cărți apărute la editura suceveană Lidana, în îngrijirea Constanței Cristescu), *Hore de flori*, un triptic pentru voce şi flaut de Violeta Dinescu, pe versuri de Magda Isanos (Editura Muşatinii, Suceava, 2013, proiect editorial inițiat de muzicologa Constanța Cristescu şi poeta Carmen Veronica Steiciuc), iar în memoria maestrului Constantin Catrina, regretat universitar braşovean, inclus în

Violeta Dinescu

programul simpozionului, trecut la Domnul cu doar câteva zile în urmă, cei prezenți au păstrat un pios moment de reculegere. Muzicologul Constantin-T. Stan a prezentat auditoriului *Monografia muzicală a comunei Belinț*, una din capodoperele folcloristice ale lui Sabin V. Drăgoi, reeditată în toamna anului 2012, lansată la Belinț cu prilejul desfăşurării primei ediții a Colocviului Național de Folclor „Sabin V. Drăgoi”, după şapte decenii de la apariția ediției princeps, cu o substanțială contribuție exegetică semnată de folcloristul Constantin Catrina (alături de studiile datorate lui Constantin-T. Stan, îngrijitorul ediției, şi lingvistului Simion Dănilă), omagiind, astfel, memoria celui dispărut.

Ca epilog în succesiunea manifestărilor incluse în calendarul Festivalului European al Artelor, după oficierea unui parastas şi a unui Te Deum la mormântul rapsodului, în cimitirul din preajma bisericii ortodoxe din Stupca (sub faldurile tricolorului care străjuieşte locul de veci, împlinind dorința testamentară gravată pe piatra funerară: „Iar când, fraților, m-oi duce/ De la voi şi-o fi să mor,/ Pe mormânt atunci să-mi puneți/ Mândrul nostru tricolor”), pe scena amenajată în curtea Muzeului Memorial „Ciprian Porumbescu” şi-au etalat măiestria interpretativă, coregrafică, dar şi frumusețea portului străbun Corala „Academica” din Câmpulung Moldovenesc, Ansamblul „Teodor T. Burada” al Universității de Arte „George Enescu” din Iaşi, Ansamblul Artistic Profesionist „Ciprian Porumbescu” din Suceava, ansambluri coregrafice şi corale rurale româneşti şi ucrainene din Bucovina istorică.

Ceaikovski - Nachev / Goiți

Corina BURA

Cronica artistică a lui 2009 - an care va rămâne în memoria culturii româneşti prin provocarea adusă declinului economic de către acel minunat Festival Internațional „George Enescu” - se încheia cu o seară destinată creației lui **Ceaikovski**. Prevestind această iarnă, inspirată parcă din vastitatea câmpurilor ninse ale stepei ruse, acelaşi alcătuitor enigmatic al programelor stagiunii bucureştene a repetat subiectul la sala Radio, de această dată având-u-i drept protagonişti pe dirijorul bulgar **Milen Nachev** – invitat permanent ale formațiilor orchestrei şi corului Radio – şi pe binecunoscutul pianist **Daniel Goiți,** unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai şcolii clujene. Concertul s-a deschis cu Uvertura *Anul 1812*, un opus care urma să devină un fel de carte de vizită destinată mai multor evenimente, până în cele din urmă ales pentru inaugurarea Expoziției Industriale şi Artistice. Alcătuită dintr-o introducere şi cinci episoade, uvertura se dezvoltă pe baza celor două teme principale care ilustrează ethosul beligeranților, melodii populare ruse şi La Marseillaise, încheiate apoteotic cu imnul

Milen Nachev

Daniel Goiți

imperial, întreaga lucrare găsindu-şi într-un fel corespondența în beethovenianul *Wellingtons Sieg – Schalcht bei Vittoria*. Milen Nachev a imprimat o energie deosebită fluxului melodic, reliefând în acelaşi timp accentele stilistice care pun în contrast trăsăturile spirituale specifice celor două națiuni. A urmat *Concertul nr.1 pentru pian şi orchestră*, în si bemol minor, la elaborarea căruia Ceaikovski a lucrat în mai multe etape, început la Boston în 1875, ultima revizuire având loc în 1889. În repertoriul pianistic acesta face legătura între literatura de gen scrisă de Liszt şi Rahmaninov, iar interpreții se găsesc în fața unei lucrări ce surprinde prin dinamism, simfonism, mare virtuozitate, bogăția procedeelor tehnice servind atât monumentalului cât şi efuziunii şi melodicii generoase. Aceste calități s-au regăsit în pianistica lui Daniel Goiți, artistul căruia îi este atât de familiar acest sentiment al spațiului slav, evocat sincer, prin arcuri sonore construite cu mult rafinament sau prin secțiuni încărcate de strălucire. Prin bisul selectat din Stravinski, Daniel Goiți a bucurat sufletul unul public dispus să înfrunte vremea nefavorabilă. Partea a doua a concertului a menținut expresia aceleaşi perioade a creației ceaikovskiene, cu *Simfonia a IV-a* în fa minor terminată în 1877. Lucrarea intensifică acele contururi ale ideii de Fatum care străbat/e de fapt întreaga sa operă. Preocupat în paralel de elaborarea operei *Evghenii Oneghin*, corespondența cu Nadejda von Meck- căreia îi şi dedică simfonia - şi mariajul nereuşit, evenimentele încep să configureze ideea acelui implacabil care spulberă aspirația spre fericire. Milen Nachev a realizat culori orchestrale de mare o diversitate, corespun-zătoare stărilor sufleteşti extrem de fluctuante, narate în acest fa minor plin de semnificații: tristeți fără ieşire, angoase, aluzii la atitudini decăzute, sentimente nedefi-nite puse în contrast cu teme evocatoare ceva mai luminoase, amintiri, stări de melancolie sau calm, generate de bucuriile simple ale vieții mediului țărănesc. Epica discursului muzical a fost reliefată prin impunerea unui tempo just, consistență sonoră, gesturi de mare precizie şi o frazare încărcată de expresivitate. Viziunea sa interpretativă s-a evidențiază printr-o frazare încărcată forță expresivă. În prelungirea ultimilor acorduri vom asculta în viitorul apropiat Simfonia a II –a şi Simfonia „Manfred”...

Muzică contemporană la Budapesta

Sorin LERESCU

Joi, 2 mai 2013, a avut loc la Budapesta, în recent inauguratul Budapest Music Center, un concert de muzică contemporană românească şi maghiară, susținut de „Componensemble”. Dirijor: Serei Zsolt, unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai şcolii de compoziție din Ungaria.

De 5 ani se desfăşoară în capitala maghiară, în luna mai, ciclul de concerte intitulat „Con Tempo”, inițiat şi organizat de MR3-Bartók Rádió, Canalul 3 al Radioului ungar, dedicat muzicii culte.

Organizatorii au ales, pentru primul concert săptămânal din acest ciclu, şapte lucrări: patru româneşti, în prima audiție în Ungaria, semnate de Ştefan Niculescu (*Sincronie I*), Ulpiu Vlad (*Legenda viselor*), Octavian Nemescu (*Combinaison en cercles - variante IV*), piesa mea, *Proportions II*, şi trei maghiare, în primă audiție absolută, aparținând lui Kedves Csanád (*Between parallels*), Serei Zsolt (*Levelek az ismeretlenbe - In memoriam Gyöngyösi Zoltán*) şi Csapó Gyula (*La Reine de Thulé*).

Solista lucrării mele, *Proportions II*, pentru flaut şi ansamblu instrumental – scrisă in 2002 pentru Pierre-Yves Artaud şi Ansamblul TRAIECT – , a fost o tânără şi foarte muzicală interpretă: Kiss Agota.

Una din repetiții a avut loc în Studioul 6 din clădirea Radioului maghiar, un edificiu de patrimoniu căruia i s-a adăugat în ultimii ani şi o construcție modernă. Studioul respectiv mi s-a părut că aduce întrucâtva cu Studioul T 8, „Alfred Alessandrescu”, al Societății Române de Radiodifuziune.

Concertul a fost transmis în direct de MR3-Bartók Rádió, fiecare compozitor si lucrarea respectivă fiind prezentate pe scenă de crainicul Radioului maghiar. Cred că modelul acesta de desfăşurare a unui concert de muzică contemporană ar putea fi preluat şi la noi.

Sorin Lerescu, Serei Zsolt, Kedves Csanád, Octavian Nemescu

Am fost la Budapesta împreună cu Octavian Nemescu, cel care a revenit peste ani, cu nostalgie, în acelaşi Studio 6, arătându-ne programul concertului din 1974. În fotografii apărea alături de Tiberiu Olah...

Gazda noastră din capitala Ungariei a fost tânărul compozitor Kedves Csanád, născut în România, un foarte activ şi apreciat muzician din țara vecină. L-am cunoscut în Bucureşti, la ediția din 2010, a Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi, când i-am cântat cu TRAIECT lucrarea sa intitulată *Inside Volume*.

Din păcate, deşi au fost invitați, reprezentanții Institutului Cultural Român din Budapesta n-au venit la concert. Să fi fost oare de vină adierea unei vacanțe prelungite la început de mai?...

Mi-au plăcut foarte mult interpreții lucrărilor noastre reuniți în „Componensemble”, formație cu o componentă modulară, condusă cu distincție de compozitorul şi dirijorul Zsolt Serei. Serioşi, atenți la detaliile fiecărei partituri, deschişi spre dialog şi familiarizați cu tehnicile interpretative contemporane, instrumentiştii maghiari m-au convins că în muzica de azi contează la fel de mult valoarea unei partituri, dar, în egală măsură, şi cea a interpreților săi.

„Focul Anatoliei” sau Istorie în paşi de dans

Doina MOGA

Celebru deja în toată lumea, ansamblul de dans „The Fire of Anatolia a revenit la Sala Mare a Palatului cu un spectacol incendiar. Foarte asemănător cu cel de acum 8 ani de zile când şi-a susținut spectacolul inaugural primului lor turneu din Estul Europei. Formată din 90 de balerini profesionişti (70 fiind prezenți pe scena bucureşteană), selecționați din mai toate țările şi continentele, trupa cu nume de foc a reuşit doar în câțiva ani să adune în palmaresul ei recorduri la care nici un alt grup de gen nu a reuşit să viseze măcar. Şi atunci, ca şi acum, a impresionat. Are şi cu ce!

Aş aminti aici cele 700 de spectacole pe tot mapamondul, dintre care două sunt unicate ca locație: este vorba de cel care a

constituit prima reprezentație după 2300 de ani de la Teatrul antic din Bodrun, cele câteva găzduite de clădirea Parlamentului din China – şi unul, ca număr impresionant de aplaudanți, respectiv cele 400.000 (patru sute de mii) de persoane la reprezentația din Ergil; ca şi la impresionanta garderobă formată din nu mai puțin de o mie de costume.

Conceput într-un limbaj neoclasic combinat sau chiar adaptat mişcărilor specifice din dansurile tradiționale de pe toată paleta țării, pigmentat pe ici pe acolo cu părți lirice de dans clasic şi modern, spectacolul a adus pe

scenă istoria Anatoliei cu cele mai semnificative momente ale ei, pornind din mitologie până în zilele noastre.

M-a impresionat, realmente, modul cum liderul grupei, Mustafa Erdogan, a reuşit cu ingeniozitate, talent şi imaginație să se delimiteze de comparația ce o declanşează, aproape automat, cu irlandezii de la „River Dance” sau „Lord of the Dance” folosind costume glamouroase – în mai toate culorile şi combinațiile posibile, dominate fiind totuşi de cele ale focului cu gama lui de la auriu la roşu incandescent, elegante şi foarte diferite ca design; un excelent scenariu; un decor rafinat format dintr-un singur element, respectiv un imens medalion suspendat, unde apăreau figuri umane sau diferite elemente sculptate din antichitate sau mai noi, în concordanță sau chiar în „oglindă” cu dansurile în desfăşurarea lor şi, nu în ultimul rând, muzica, interpretată de profesionişti, la instrumente tradiționale sau clasice, scrisă anume pentru spectacol, care prin varietatea ei (o compilație de lascivitate orientală cu ritmuri diverse şi fericit accentuate) conferă, per ansamblu, o reuşită combinație de mister, nostalgie şi expresivitate.

Seara de 17 mai rămâne în amintire cu fermecătoare pagini depănate în paşi de dans, cu incandescența focului spiritual şi vizual.

Am receptat „Focul Anatoliei” ca pe un eveniment, deştept gândit anume pentru zilele noastre, când atributele esențiale ale show-ului sunt: grandios, strălucitor, monumental, bogat, adică mega…, dar şi ca pe un spectacol unic, foarte interesant, cu personalitate, original prin concepție şi bun din punct de

vedere coregrafic, mai puțin părțile solistice lirice, cam subțirele.

Cei care l-au urmărit, cu siguranță au înțeles de ce ei şi nu alții sunt consemnați în atât de vânata „Guinness Book of Records”.

Interviu cu baritonul Bogdan Baciu

În 4 aprilie 2013, baritonul Bogdan Baciu a interpretat partea solistică din lucrarea „Carmina Burana“ de Carl Orff pe scena filarmonicii din Düsseldorf alături de soprana Aisha Tümmler şi de tenorul Raphael Pauss. Absolvent a două Facultăţi opuse, al Facultăţii de Inginerie “Aurel Vlaicu” din Arad şi al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima“ din Cluj-Napoca, Bogdan Baciu şi-a arătat calitatea artistică fiind admirat şi apreciat de către publicul german.

Corina Kiss: *Este pentru prima dată când interpretezi această cantată profană* Carmina Burana*?*

Bogdan Baciu: Nu este pentru prima oară când interpretez partea solistică a baritonului din *Carmina Burana*. Am cântat-o şi în România, mai exact la Filarmonica din Târgu Mureş. Debutul meu solistic în acesta lucrare a fost însă precedat de abordarea ei în Corul Filarmonicii din Arad, unde am activat ca şi corist vreme de patru ani şi unde ascultam cu plăcere de fiecare dată părţile solistice şi de ce să nu recunosc, visam ca într-o zi să cânt ca şi solist.

C. K.: *Deci să înţeleg că părţile corului ţi-au fost cunoscute atât cu dificultăţile muzicale pe care o cere partitura, cât şi textuale. Ce poţi spune despre prima strofă, care dealfel se repetă şi la sfârşitul lucrări cu o bravură impozantă?*

B. B.: E bine ştiut datorită dramatismului şi a orchestraţiei bogate, că motivul primei strofe, care dealtfel se repetă identic în ultima strofă, reprezintă coloana sonoră a numeroase filme şi reclame de televiziune. De obicei “O Fortuna” este asociată cu situaţii dramatice şi cataclismice. Dramatismul este realizat prin utilizarea unei orchestre impresionante, cu un număr mare şi variat de instrumente de percuţie. Fortuna, zeiţa norocului în Imperiul roman, este portretizată ca fiind schimbătoare precum este luna, nestatornică, ridicând pe cineva pe culmi sau coborându-l în praf, distrugând omul în sărăcie sau în bunăstare, o formă fără contur …

C. K.: *Ce a însemnat pentru tine colaborarea cu filarmonica din Düsseldorf?*

B. B.: Am acceptat invitaţia Filarmonicii din Düsseldorf ca pe o provocare, având în vedere că în ultimul an m-am axat în principal doar pe repertoriul de opera la DOR (Deutsche Oper am Rhein). Fiind o noutate, am căutat să mă prezint cât mai bine şi să transpun auditoriului cât mai veridic partea scrisă pentru bariton. O altă provocare a fost faptul că a trebuit să cânt într-o sala de concerte impozantă, aşa cum este Tonhalle din Düsseldorf, care are o capacitate de 2500 de locuri (toate vândute).

C. K.: *Provocarea de a cuceri şi captiva atenţia unui public nou a fost uşor de realizat?*

B. B.: Publicul care merge la Filarmonică este diferit de cel care merge la Operă, aşa că la Tonhalle m-am aflat în faţa unui public nou. Eu aveam de spus o poveste cât mai credibilă iar publicul avea să primească şi să înţeleagă cele spuse de mine. Am simţit publicul foarte cald şi receptiv. Cred că până la urmă am vorbit aceeaşi limbă şi am fost pe aceeaşi frecvenţă, judecând după reacţiile şi aplauzele finale.

C. K.: Carmina Burana *este o lucrare scrisă pentru cor mixt, cor de copii şi trei solişti. Ce anume ai apreciat la colegii tăi, Aisha Tümmler şi Raphael Pauss şi la întregul ansamblu?*

B. B.: Cu Aisha Tümmler sunt coleg la Deutsche Oper am Rhein, iar cu Raphael Pauss am colaborat anul trecut într-o producţie de operă. Pot să spun că din punct de vedere profesional şi colegial, avem o relaţie foarte bună, ambii fiind foarte talentaţi, lucru observat şi din prestaţia lor în Carmina Burana. Cu orchestra sunt destul de familiar, deoarece Düsseldorfer Philarmonie este aceeaşi orchestră care activează şi la Deutsche Oper am Rhein. O mare surpriză pentru mine a fost Corul, care m-a impresionat atât cantitativ cât şi calitativ. Într-un cuvânt, soliştii, corul şi orchestra au fost la înălţime şi au dat dovadă de o mare ţinută artistică.

C. K.: *Cum a fost colaborarea cu dirijorul Leslie Suganandarajah?*

B. B.: Trebuie să spun ca dirijorul Leslie Suganandarajah a dat dovadă de un real profesionalism. M-am simţit foarte bine şi sigur pe parcursul întregului Concert. Nu este lucru uşor să ţii în mână orchestra, corul şi soliştii concomitent şi în acelaşi timp toţi să fie împreună. Am simţit tot timpul că a fost foarte atent şi receptiv la fiecare respiraţie şi la fiecare intenţie de-a mea, lucruri care pentru un solist înseamnă siguranţă şi relaxare pe scenă.

C. K.: *Această lucrare bazată pe melodii şi texte medievale este o lucrare dificilă care cere nu numai o foarte mare energie, dar şi o bravură ieşită din comun. Cum ţi-ai dozat această sursă de energie având în vedere ca rolul baritonului este nu numai cel mai dificil dar şi foarte lung?*

B. B.: Într-adevăr este o lucrare destul de solicitantă şi foarte complexa pentru bariton. De la cântatul uşor şi tenoral în unele părţi, până la dramatismul exploziv din “Estuans interius” şi până la cântatul în falsetto în „Dies, nox et omnia”, vocea trebuie dozată, transformată şi adaptată conform cerinţelor partiturii. În spatele unei interpretări de succes stă o muncă desfăşurată pe mai multe planuri, începând cu citirea partiturii, punerea în voce, ajustarea reflexelor, dezvoltarea memoriei musculare şi până la pronunţia textului, fiind binecunoscut faptul că lucrarea este scrisa în latină, germana medievala şi în provencala veche.

C. K.: *Atmosfera piesei este foarte controversată cu subiecte despre natură, dragoste, beţie, de la lirismul naiv până la ironia umorului popular. Poţi să ne spui care au fost sentimentele tale în timpul interpretării?*

B. B.: Având în vedere că în lucrare se cântă despre o multitudine de lucruri şi stări, fiecare moment trebuie abordat diferit. În „Omnia sol temperat” am fost un tânăr naiv, îndrăgostit, care vede viaţa în roz şi e puternic influenţat de schimbările pe care le aduce venirea primăverii. În „Estuans interius (Mă mistui în interiorul meu)” îmi dau seama de perenitatea vieţii şi a existenţei, o arie de un puternic dramatism. Urmează cel ce se autodenumeşte Abbate de Cucaniensis, un sfetnic al beţivilor şi adept al pierzaniei, curând victima a depresiei fără întoarcere. Depresia continuă în „Dies, nox et omnia” şi se transformă în autovictimizare şi nebunie, totul este împotriva mea, nimic nu mă mai bucură şi nimic nu mă poate scoate din starea în care mă aflu.

C. K.: Ziarul local *Rheinische Post – Düsseldorf* te-a numit „vârful soliştilor cu o virtuozitate de mare clasă”. Cum vezi tu acest clasament solistic?

B. B.: Am fost foarte bucuros şi onorat în acelaşi timp de cele scrise în *Rheinische Post – Düsseldorf.* Complexitatea rolului scris pentru bariton, îţi conferă ca interpret şansa de a arăta mai multe aspecte artistice şi acesta poate fi un avantaj faţă de celelalte doua voci, soprană şi tenor. Să nu minimalizăm însă meritele celor doi colegi ai mei, care au fost cel puţin la acelaşi nivel la care m-am prezentat si eu .

C. K.: *Mulţumesc pentru interviul acordat şi îţi doresc succes mai departe pe scena Operei din Düsseldorf!*

B. B.: Şi eu îţi mulţumesc pentru interviu şi urări şi de ce nu, să ne auzim cât mai curând!!!

Interviu de Corina KISS

Orchestra Națională Radio la Shanghai

Virgil OPRINA

”Contactul cultural”, o sintagmă des folosită în ultimii 20 de ani, este de multe ori golită de conținut în ochii opiniei publice. Realizăm necesitatea acestuia doar atunci când evoluția unor artişti veniți din alte spații culturale ne transpun în alte paliere ale percepției, dar mult mai greu simțim semnificația contactului cultural atunci când este vorba despre vorba despre prezența artiştilor români pe alte meleaguri.

Din poziția video-jurnalistului, am onoarea de a încerca să redau măcar o mică parte din ceea ce se poate simți la fața locului în cazul unei prezențe artistice româneşti la multe mii de kilometri depărtare de casă. Şi anume despre prezența Orchestrei Naționale Radio conduse de dirijorul principal al

acesteia, Tiberiu Soare, la Shanghai, în cadrul evenimentului Shanghai Spring International Music Festival, un festival de anvergură care are loc începând din 1960.

În aceste vremuri în care posturile de televiziune autohtone se ocupă cu voluptate de capra vecinului, Radio România a dat dovadă de curajul de a-şi afirma propria viziune despre rolul pe care doreşte să îl joace în viața culturală românească, deplasând la Shanghai (cu sprijinul acordat de Autoritatea Națională pentru Turism, de Institutul Cultural Român şi Ministerul Afacerilor Externe) Orchestra Națională Radio, compusă din 100 de instrumentişti, care a prezentat un program având în centru muzica lui George Enescu – *Rapsodia I* şi *Simfonia I* – şi ca solişti invitați pe pianista țării gazdă, XIE JINGXIAN, în *Concertul nr. 2 pentru pian şi orchestră* de Brahms şi pe violonistul Gabriel Croitoru, care a interpretat Ciocârlia, în aranjamentul pentru orchestră al lui Mugurel Scutăreanu, lucrare care a fost atracția serii nu doar datorită interpretării strălucitoare a artistului, ci şi datorită faptului că tema Ciocârliei este de mult cunoscută publicului larg din China.

Enunțul acestui program poate stârni zâmbete pe chipul rafinaților care se grăbesc să taxeze drept ”păşunist” un astfel de afiş. Numai că, obişnuiți fiind în ultima perioadă cu onorarea unei serii de evenimente de mare prestigiu artistic, membrii Orchestrei Naționale Radio şi-au luat foarte în serios şansa de a demonstra că muzica lui Enescu atunci când este interpretată excepțional poate impresiona tocmai prin universalitatea dimensiunii sale. Concertul de la sala rezervată muzicii simfonice de la Shanghai Oriental Art Center, un spațiu cu o arhitectură amplă, deschisă, cu accente futuriste, dat în folosință în anul 2005 cu o capacitate de 1800 de locuri şi devenită unul dintre cele mai importante spații culturale ale oraşului cu 18 milioane de locuitori, a demonstrat că la acest moment Orchestra Națională Radio şi-a dorit să obțină la Shanghai nu doar gloria binemeritată a unei seri artistice reuşite, ci şi confirmarea propriei transformări într-o valoare culturală cu adevărat relevantă pentru public indiferent de continent şi de experiența acestuia în domeniul muzicii clasice.

Cu o astfel de evoluție, care nu s-a lăsat marcată nici de drumul de 23 de ore şi nici de diferența de fus orar de cinci ore, cei 100 de muzicieni conduşi de dirijorul Tiberiu Soare – o relație care câştigă tot mai mult printr-o benefică încredere reciprocă – au dovedit prin reuşite atât individuale, cât şi colective (mai rar întâlnite la orchestrele româneşti) că pot fi nu doar parte, ci chiar un purtător de cuvânt al viziunii de integrare a Radio România în circuitul internațional de circulație al valorilor culturale. Conform declarației preşedintelui director general al radioului public, ”difuzarea programului de la Shanghai al Orchestrei Naționale Radio în cadrul rețelei Asian Broadcasting Union, al cărui membru a devenit şi Radio România, va duce muzica lui George Enescu interpretată la cel mai înalt nivel spre cel puțin un miliard de radioascultători din Asia, în condițiile în care încărcarea maximă a platformei este de 4 miliarde de ascultători, cea minimă necoborând niciodată sub 25 la sută. Acestea sunt faptele fără echivoc de care are acum nevoie radioul public, ca promotor inclusiv în interiorul țării a unor valori culturale autohtone de nivel internațional.”

Căutându-şi de fapt propriul drum al performanței – unicul posibil pentru o orchestră simfonică care îşi doreşte un viitor – Orchestra Națională Radio a găsit la Shanghai un public care, deşi total diferit de cel de acasă, a demonstrat că ştie cum să răsplătească valoarea unui contact cultural real. *Rapsodia I* de George Enescu nu a sunat ca o lucrare de efect ”plină de pitoreşti culori sonore”, ci ca o frescă cu perspective adânci în etosul românesc, în timp ce *Simfonia I* nu a respins publicul prin ermetismul pe care il poate conferi o interpretare timidă, de suprafață, a textului, ci l-a purtat pe drumul larg al fanteziei, cu descrieri cromatice trasate cu dezinvoltură şi eleganță. Tiberiu Soare a avut în colegii săi parteneri cu care a reuşit să potențeze valorile textului muzical şi acest lucru a condus conturarea unei prezențe memorabile pentru publicul chinez.

Muzica lui George Enescu, deşi servită într-o pastilă mare (nu uşor de înghițit chiar de un public avizat din spațiul cultural european) a reuşit să rezoneze cu pragul de aşteptare al publicului din Shanghai, care a umplut majoritatea locurilor, plătind pentru un bilet un preț care varia între echivalentul a 50 şi 150 de dolari americani.

Deşi nu a adunat mult peste 48 de ore, prezența – blitz a Orchestrei Naționale Radio la Shanghai a fost un contact cultural reuşit. Aşa se întâmplă atunci când toți cei implicați îşi pun dorința de performanță individuală în slujba unei muzici pe care o tratează ca pe un capitol în continuare deschis şi nu ca pe o obligație de rutină. Ascultând cele două opusuri enesciene ca şi *Ciocârlia* interpretate de Orchestra Națională Radio la mii de kilometri distanță de casă, realizezi că aspectul care conferă de fapt dimensiunea reală a dezvoltării unui popor la un moment dat este nivelul său cultural. Acest lucru nu poate fi ajustat nici de lipsa, nici de abundența infrastructurii sau a indicilor de dezvoltare economică.

La Shanghai, Orchestra Națională Radio şi-a demonstrat încă odată că poate fi considerată o valoare cuturală certă, primind din partea publicului o reacție entuziastă. Cum însă vremea ştampilelor începe să treacă, din fericire, şi la noi, succesul de acum nu va rezista decât dacă va fi confirmat de evoluțiile viitoare, pe care le vom urmări, deoarece, din fericire, reperele cu rezonanță internațională nu vor lipsi din viitorul apropiat al orchestrei.

Primul Grand Prix de la Bucureşti

În perioada 13-16 iunie, la Opera Naţională Bucureşti (ONB), s-a desfăşurat cea dintâi ediţie a Concursului Internaţional de Canto „Le Grand Prix de l'Opera", eveniment extraordinar al teatrului liric care a reunit cele mai promiţătoare voci din zeci de ţări.

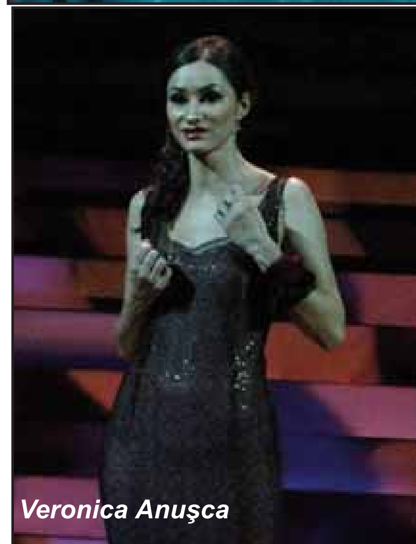
Câştigătoarea, alături de cei doi membri români ai juriului

Duminică, 16 iunie, începând cu ora 19.30, în Sala Mare a Operei Naţionale Bucureşti au avut loc ceremonia de decernare a premiilor şi concertul laureaţilor, acompaniaţi de orchestra teatrului, dirijată de maestrul Iurie Florea.

Alexandra Tărniceru

Surpriza serii şi totodată unul dintre cele mai emoţionante momente a fost interpretarea ariei "Vesti la giubba" din opera "I Pagliacci" de către tenorul italian Marcello Giordani, cu o carieră strălucită la "Metropolitan Opera" din New York, invitat în calitate de membru al juriului, oferind în plus acest minunat cadou publicului bucureştean.

Veronica Anuşca

Juriul competiţiei, format din solişti, manageri de teatre lirice, directori de casting şi impresari de talie internaţională, a hotărât acordarea următoarelor premii:

Premiul I, în valoare de 6.000 de euro, a revenit sopranei lituaniene Katerina Tretyakova. După studii la "Opersänger Universität Mozarteum", din Salzburg, absolvite în 2007, a devenit membru al "Operei de Stat" din Hamburg în stagiunea 2010-2011. Concurenta a primit până acum premii în mai multe competiţii, printre care, Premiul II şi Premiul Special la Concursul "Antonin Dvorak" (2005), Premiul pentru remarcabila evoluţie artistică "Dr. Wilhelm Oberdorffer", din partea "Hamburg Staatsopera", Premiul I la Concursul Internaţional de Canto "Francisco Vinas" (2013).

La Concursul "Le Grand Prix de l'Opera", Katerina Tretyakova a cântat, în Preselecţie "E strano... Sempre libera" (Violetta) din "La Traviata" de Verdi, în Etapa I, "Quando me'n vo..." (Musetta) din "La Bohème" de Puccini şi "Ivan Sergeich, hochesh v sad pojdiom" (Marfa) din "Logodnica ţarului" de Rimsky-Korsakov, la capitolul arie aleasă de candidat din repertoriul de limbă germană sau rusă. Iar în Semifinală, a optat pentru "Caro nome..." (Gilda) din "Rigoletto" de Verdi şi "Je veux vivre" (Juliette) din "Roméo et Juliette" de Gounod, arie aleasă de candidată din repertoriul de limbă franceză. În etapa Finală ea a interpretat două arii la alegere din repertoriul de limbă italiană: "Giunse al fin... Deh, vieni non tardar" (Susanna) din "Le nozze di Figaro" de Mozart şi "E strano... Sempre libera" (Violetta). A fost acompaniată la pian de Ioana Maxim.

Marcello Giordani

Premiul al II-lea, în valoare de 3.000 de euro, a fost câştigat de soprana română, în vârstă de 26 ani, Alexandra Tărniceru. Absolventă a Universităţii Naţională de Muzică din Bucureşti, în 2010, în prezent studentă la Master în cadrul aceleiaşi instituţii.

Juriul internaţional

Alexandra Tărniceru este deţinătoarea Marelui Premiu şi a Trofeului "Paul Constantinescu" (Ploieşti, 2012), a Premiului Special al Filarmonicii din Sibiu la Concursul "Vox Artis" (2012).

Premiul al III-lea, în valoare de 1.500 de euro, a fost acoradat Veronicăi Anuşca din România, absolventă şi ea şi doctorand acum al Universităţii Naţională de Muzică din Bucureşti. Distinsă cu Marele Premiu la Concursul Internaţional de Interpretare vocală "Sabin Drăgoi" (2011), Premiul I şi Premiul Special la Concursul Internaţional de Interpretare Volcală "Petre Ştefănescu-Goangă" (2011), Premiul al II-lea la Concursul Internaţional "Hariclea

Irina Baianț, Mihai Cosma, Brenda Hurley, Veronica Anușca și Katerina Tretyakova

Darcleé”, (2010), Veronica Anușca a urmat masterclass-uri susținute de Mariana Nicolesco, Christian Badea, Marina Krilovici, Georg Beckmann, Ionel Pantea, Claudio Desderi.

Premiul „Italia”, Premiul Special pentru interpretarea unei arii de Giuseppe Verdi, în valoare de 1.000 de euro, acordat de Ambasada Italiei la București, a fost obținut de Augustin Hotea (România).

În plus, concursul a oferit participanților și posibilități de afirmare și dezvoltare în carieră.

Sunnyboy Dladla, din Africa de Sud, a încheiat un contract pentru un rol principal în stagiunea 2013-2014 a Operei Naționale București.

Irina Baianț

Daniel Pop

Polina Garaeva

Două contracte în Gale extraordinare la ONB au fost oferite Polinei Garaeva din Rusia și româncei Irina Ionescu.

Premiul special oferit de Marcello Giordani, constând într-o bursă completă la un masterclass în Italia, susținut de domnia sa, s-a îndreptat către trei concurenți: Augustin Hotea, Iulia Surdu și Alexandra Tărniceru.

S-au adăugat două Premii speciale ale juriului, în valoare de 500 de euro fiecare, dintre care unul pentru cea mai bună performanță a unui interpret cu vârsta mai mică de 24 de ani, cucerite de Daniel Pop din România și Natalia Tanasiiciuc din Republica Moldova.

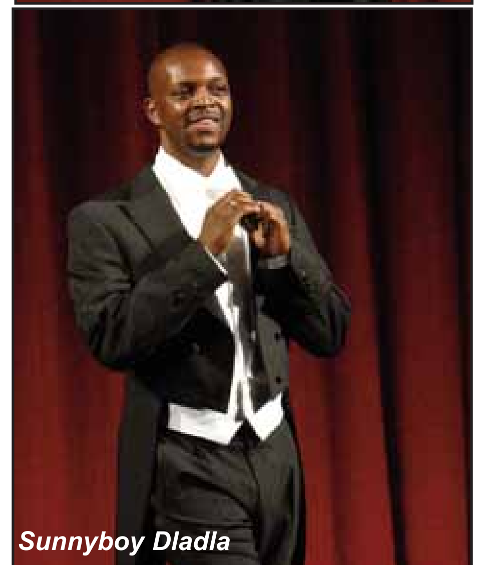
Radio România Cultural a invitat-o să participe la unul dintre proiectele sale muzicale, constând într-o înregistrare specială radiofonică, pe Irina Baianț (România)

În sfârșit, Premiul „Colla parte”, în valoare de 300 de euro, pentru tineri maeștri acompaniatori (cu vârsta sub 35 de ani), acordat de Prof. Univ. Dr. Viorica Rădoi, a fost conferit Adinei Cocargeanu (România).

Concursul a fost jurizat de către personalități emblematice ale lumii muzicale naționale și internaționale. Printre aceștia se numără Marcello Giordani (Italia), Brenda Hurley (Elveția) - Directorul “Studioului Internațional de Operă” din Zürich, Maria Moț (Marea Britanie) - Manager artistic la agenția londoneză “Intermusica”, Olga Kapanina (Rusia) - directorul Departamentului de Operă de la “Teatrul Mihailovski” din Sankt Petersburg, Pal Christian Moe (Germania) - Director de Casting la “Opera de Stat” din München, Yury Schwartzkopf (Rusia) - Director General al “Teatrului de Stat de Comedie Muzicală” din Sankt Petersburg și prim-adjunct al Directorului Teatrului de Operă “Mariinsky” din Sankt Petersburg, Mihai Cosma (România) - Manager de proiect și Consilier artistic al Directorului General al Operei Naționale București și Răzvan Ioan Dincă (România) - Președintele Competiției, Director General al Operei Naționale București. (Foto: Diana Murășan)

Iulia Surdu

Irina Ionescu

Sunnyboy Dladla

Emulații în jazz-ul transilvan (II)

Florian LUNGU

Aşa cum promiteam în numărul trecut al revistei, continuăm să investigăm calitatea unor competiții destinate departajării valorice, în această primăvară, a tinerilor artişti dedicați jazz-ului. Unul dintre cele mai judicios şi profesional organizate concursuri a fost găzduit de **Festivalul Internațional Studențesc de Jazz** de la Târgu-Mureş, ajuns în 2013 la ediția V-a, derulată în perioada 22-25 aprilie a. c. Organizatori – Casa de Cultură a Studenților din oraş şi „Jazz-Blues Club", în incinta căruia s-a desfăşurat Festivalul. Juriului, din care am făcut şi eu parte alături de ghitaristul profesor **Bibó Lajos**, ghitaristul profesor **Alex Man**, ambii din Tîrgu Mureş, profesorul de estetică **Virgil Mihaiu** de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima" din Cluj şi pianistul **Sárik Péter** din Ungaria, i-a revenit misiunea deloc uşoară a evaluării cu obiectivitate a realizărilor unui număr apreciabil de studenți talentați, preselectați de acelaşi juriu pe baza unor înregistrări demo. În numele acestei obiectivități trebuie să recunosc, nu fără regret, că studenții din Ungaria au fost cu mult superiori, ca ținută a mini-recitalurilor, seriozitate şi implicare decât competitorii români. Dintre aceştia din urmă, destul de puțini, **Duo-ul Elena Murariu & Sorin Romanescu**, bass-istul **Ionuț Vîrlan** şi bateristul **Laurențiu Zmău** nici nu s-au prezentat, astfel că unele quartete şi trio-uri au devenit... duo-uri. Ori – fapt semnificativ –, doi artişti români au apelat la doi artişti unguri spre a-şi completa grupul cu o necesară secție ritmică ad hoc!

Iată aşadar lista câştigătorilor Concursului de la Tîrgu Mureş desemnați de juriu: Premiul „The best instrumental performer" (în valoare de 1000 euro!) a revenit ex aequo pianiştilor **Tóth Lajos** din Austria şi **Oláh Krisztián** din Ungaria; Premiul „The best band" a fost acordat **Trio-ului Tóth Lajos** (un grup cu adevărat remarcabil) din Austria iar Premiul „The best ensemble" formației **Grand Central Sextet** din Ungaria; „The special prize of the jury for the best drummer" i-a revenit lui **Hidász Tamás** din Ungaria. Ca recunoaştere a calității altor concurenți, au fost acordate drept mențiuni speciale locuri gratuite la tabere de vară cu profil de jazz ghitaristului **Liviu Negru**, pianistului **Alexandru Olteanu**, ambii din Bucureşti, trombonistului **Robert Cozma** din Iaşi şi ghitaristului **Velsz Kristóf** din Ungaria. Juriul a mai atribuit o „Diplomă pentru creativitate spontană" grupului **New Friends**.

Relevând ținuta dincolo de orice reproş a organizării – s-au distins în acest sens grație nedrămuitelor lor eforturi conducătorul „Jazz & Blues Club" **Demeter József** şi asistenta lui **Sántha Júlia** – am trăit în civilizatul oraş Tîrgu Mureş patru zile fierbinți, din care trei au oferit în cursul dimineților ***work-shop-uri***, în după-amiezile / seri ***prezențe în semifinalele competiției*** şi **concerte hors concours** iar nopțile – întîlniri ***jam session***. Au fost aplaudați pentru atractivele lor recitaluri: **„Tasi Nóra & The Guys"**, **„Tess & The Vagabonds"**, **„Myrtill & The Swinguistique"**, **„Mario & The Teachers"** (Arad), **„Bega Blues Band"** (Timişoara).

Un sincer bravo diriguitorilor acestui veritabil eveniment muzical!

Gala Premiilor de jazz pe 2012

Radu Canarache, Anca Romeci, Olivia Sima, Liviu Zamora - membri împreună cu Alexandru Şipa-preşedinte al juriului pentru desemnarea laureaţilor Galei Premiilor de jazz pe 2012, întruniţi în data de 27 martie 2013, au decis următoarele: **Muzicianul anului**: nominalizări - Sorin Romanescu, Alex Man, Luiza Zan, Mircea Tiberian - Premiul „Muzicianul anului” nu se acordă. **Formaţia anului**: nominalizări - formaţiile Petrică Andrei Trio, George Natsis Quartet, Mario & The Teachers, The Groovies-Iaşi, Peter Sarosi & AZARA - Laureate ex aequo formaţiile **Peter Sarosi & AZARA** şi **Mario & The TEACHERS**. Ambele formaţii şi-au înscris în palmares prezenţe scenice cu mare impact la public, atât în cluburi, cât şi în festivaluri-Peter Sarosi & AZARA la Gărâna şi Sibiu Jazz Festival, iar Mario & The TEACHERS la Sibiu, Bucureşti şi Gărâna. **Premiul pentru debut**: nominalizări - Oana Mureşan-Cluj-Napoca şi Grupul Cobzality-Bucureşti - Laureată **Oana Mureşan** pentru Premiile I la Festivalurile-concurs de la Cluj-Napoca şi Sibiu, dar şi pentru numeroase recitaluri susţinute la Cluj-Napoca şi recent la Satu Mare. **Revelaţia anului**: nominalizări - Grupul Youvenis, Irina Popa & The Sinners, Mandinga - (Grup instrumental), Mircea Bunea Trio şi Grupul Jazzapella - Laureaţi ex aequo **Mircea Bunea Trio**-pentru excelenta prestaţie la Gala Blues-Jazz Timişoara 2012, Grupul **Youvenis**-pentru succesul înregistrat îndeosebi la Festivalul de jazz-rock Câmpina 2012 şi **Irina Popa & The Sinners** pentru prezenţa mult aplaudată la Sibiu Jazz Festival 2012, dar şi pe scena de la Teatrul „Toma Caragiu” din Ploieşti. Toate aceste formaţii s-au remarcat şi pe numeroase scene de club. **CD-ul anului:** nominalizări - UNDECRCOVER (S. Romanescu & A. Man), TRIBUTE TO MR. JAZZ-(compilaţie), LIKE WATER (L.Zan - P. Negrescu) şi DEDICATED WALTZ (P. Andrei Trio) - Premiul „CD-ul anului” nu se acordă. **Casa de discuri a anului**: nominalizări - A&A Records şi Soft Records - Laureat ex aequo **A & A Records** şi **Soft Records** pentru numeroasele şi valoroasele CD-uri produse şi în anul trecut, ca şi în anii precedenţi, favorizând astfel promovarea valorilor autohtone de jazz. **Premiul pentru publicistică**: nominalizări - Alex Vasiliu - R. OSCHANITZKY, T. Pârvulescu - GARÂNA JAZZ, J. Bota - BLUESUL ŞI JAZZUL ÎN BANAT, Titel Popovici - BLUES PENTRU IA, Mugurel Scutăreanu - pentru cronici şi reportaje la Radio Cluj-Napoca şi M. Tiberian-INSIDE AUT - Laureaţi Premiul pentru cronici şi reportaje - **Mugurel Scutăreanu**, Premiul pentru studiu de muzicologie - **Alex Vasiliu**, Premiul „Cartea anului” - **Mircea Tiberian**. **Cel mai valoros muzician român din diaspora**: N. Simion, M. Petrescu, Florin Niculescu - Laureat **Nicolas Simion** pentru numeroasele sale concerte şi proiecte atât în străinătate cât şi în ţară, inclusiv pentru producţia dublului CD Jancsy Körössy. **Managerul anului** –nominalizaţi - M. Giura, C-tin H. J. Schmidt, L. Sabados (Ploieşti), L. Briciu (Câmpina), M. Streit (Sibiu), J. Bota - Laureat **Marius Giura** pentru organizarea Festivalurilor Gărâna, Timişoara şi Dracula Bass-Bucureşti. **Premiul de excelenţă** - **Adrian Enescu** pentru întreaga activitate componistică şi interpretativă, dar mai ales pentru ciclul de compoziţii „For” înregistrat anul trecut de Big Band-ul Radio condus de Ionel Tudor. **Premiul pentru blues**: nominalizări Marcian Petrescu & TRENUL DE NOAPTE, BEGA BLUES BAND, NIGHTLOSERS - Laureat **Marcian Petrescu & Trenul de noapte** - pentru albumul „desCÂNTECE DE BLUES” realizat de Casa Soft Records, pentru bogata activitate concertistică din anul precedent, dar îndeosebi pentru recitalul de excepţie susţinut pe scena Festivalului de jazz-rock de la Câmpina. **Premiul special al juriului** se acordă lui **Mircea Tiberian** ca fiind cel mai nominalizat şi laureat muzician al primului deceniu al Galelor MUZZA-2003-2013, respectiv pentru bogata, complexa şi valoroasa lui activitate în domeniile creativ, interpretativ, pedagogic, managerial şi eseistic din perioada respectivă şi nu numai. Gala a avut loc duminică 7 aprilie 2013 ora 18.30 la Hard Rock Café şi a fost dedicată memoriei lui Jancsy Körössy, fiind produsă de Fundaţia MUZZA cu sprijinul Institutului Cultural Român. Toţi muzicienii şi formaţiile laureate au susţinut micro-recitaluri. Invitată special a fost Manuela Cara-Canada, una dintre strălucitele eleve ale lui Jancsy Körössy, care a cântat două piese cu negativ, respectiv cu Jancsy Körössy şi Ramona Horvath la două piane, la fel ca şi pe CD-ul acestora lansat cu trei ani în urmă şi intitulat „Let’s fall in love”. Această ediţie este “a X-a plus 1” deoarece, ardelean fiind, şi puţin distrat..., am uitat şirul/numărul lor, că de fapt anul trecut ar fi trebuit să fie a X-a, nu a IX-a..., iar anul viitor, firesc, va fi ediţia a XII-a.

(A. ŞIPA)

Supremația profesionalismului

Ana Maria SZABO
Marius GHERMAN

Totul, la cea de-a IX-a ediție a Festivalului internațional "George Grigoriu" de la Brăila, a făcut dovada profesionalismului şi a seriozității, confirmând superlativele mass-media. Deja un "brand" solid, inclusiv pe plan internațional, festivalul de la Brăila a crescut an de an ca Făt-Frumos, în timp ce rivalul, euro? Aşa încât, din cei 21 de finalişti, 13, mult mai valoroşi decât românii, atraşi şi de ecourile edițiilor anterioare, au venit de peste hotare (cei din Kosovo s-au rătăcit pe la Constanța şi n-au mai ajuns), făcându-ne să tragem un semnal de alarmă în ce priveşte selecția, repertoriul şi mai ales modul de pregătire în cazul aspiranților la gloria muzicii uşoare din România: avem copii excepționali, colecționari de premii peste hotare, dar la adolescență şi apoi la maturitate aceştia se pierd, semn că "antrenorii" valoroşi (o situație similară întâlnim la fotbal) ne lipsesc sau oricum nu sunt la nivelul celor de la "juniori". Dar despre asta vom mai vorbi, discrepanța în cauză nedatorându-se în nici un caz gazdelor, care au fost la înălțime, ca de obicei. S-a spus că festivalul "George

Gh. Bunea Stancu în mijlocul finaliştilor

"căpcăunul" din poveste, a se citi festivalul de la Mamaia, s-a afundat tot mai adânc în pământ, ajungând azi doar o manifestare pipernicită, depăşită la pas şi de festivalul "Dan Spătaru" de la Medgidia, al cărui director, Daniel Gheorghe, a venit special să ia pulsul concurenței. Şi cum să nu fie aşa, când organizatorul, Consiliul județean Brăila (prin preşedintele Gheorghe Bunea Stancu, un admirabil iubitor de muzică), a pus şi la ediția actuală "la bătaie", ca trofeu, un superb autoturism BMW, la care se adaugă alte distincții totalizând aproape 10.000 de Grigoriu" depăşeşte lejer defunctul "Cerb de aur" şi este un Eurovision în miniatură, nefiind nici o exagerare în aceste asertiuni: e adevărat, la Brăila numărul finalistelor a fost jumătate ca la Malmö, în schimb aici a existat acompaniament cu orchestră, iar juriul nu a putut fi nicidecum acuzat de jocuri geo-politice şi cu atât mai puțin de favorizarea gazdelor, din cei 11 laureați doar 2 fiind români! Aşadar, totul a fost "live", făcându-ne o deosebită plăcere să transcriem numele instrumentiştilor de elită conduşi cu o mână de maestru de Ionel Tudor (pian): Andrei Tudor (claviaturi), Eugen

Tegu (chitară bas), Dan Ioniță (saxofon, percuție), Marian Georgescu (chitară), Laurențiu Zmău (baterie, percuție), Daniel Bouroşu (chitară solo), Dan Pirici (percuție, chitară bas). Aceştia au muncit enorm, realizând orchestrațiile şi acompaniamentul nu numai pentru cele 42 de melodii ale concurenților, dar şi pentru cele 5 recitaluri, deci cam 100 de piese! Un efort ieşit din comun, cu un surmenaj căruia i-a căzut victimă chiar în ziua Galei însuşi Ionel Tudor, transportat însă de urgență, la intervenția preşedintelui Bunea Stancu, cu un elicopter la Bucureşti, unde problemele cardiace ivite au fost tratate şi rezolvate corespunzător. Iată că succesul scenic nu înseamnă doar aplauze şi lumina reflectoarelor, ci şi suferință. Din fericire, Andrei Tudor a fost la înălțime în seara Galei laureaților, suplinindu-şi părintele aflat pe un pat de spital...

Marius Țeicu

Cum spuneam, organizare perfectă, nimic nefiind lăsat la voia întâmplării: program de sală bogat ilustrat, la loc de cinste cu partenerii media cei mai importanți, "Actualitatea Muzicală", Agerpres şi "Ultima Oră"; ecran mare în fața Casei Tineretului, pe care trecătorii puteau urmări ce se petrece în sală (doar sonorizarea, aici, trebuie imperios îmbunătățită, ca şi în sală, membrii juriului plângându-se însă, exact invers, de intensitatea sonoră); expoziție foto George Grigoriu şi panouri cu câştigătorii anteriori, în foyer; afişe extrem de atractive; transport "ceas" între hoteluri şi sala de concert; plimbare cu vaporul pe Dunăre, prilej pentru invitați de a cunoaşte "România frumoasă", cum sună o cunoscută emisiune de la TVR2. Peste toate acestea a vegheat, cu un ochi experimentat, directoarea Centrului de creație Brăila, Maria Puşcaciu. Co-producători ai acestui veritabil eveniment muzical: TVR2 (directoarea canalului, Liana Săndulescu, a delegat-o inspirat pe Carmen Movileanu, fosta

Oleg Lâsii

Pasha Parfeni

prezentatoare de la Mamaia fiind o bună cunoscătoare a fenomenului) şi Radio România (mediatizare, săli de repetiţii şi, fireşte, excelenta orchestră), în colaborarea

Anişoara Puică

cu Fundaţia Culturală "Phoenix". În ce priveşte juriul, am constatat din nou discrepanţa dintre valoarea şi creditul profesional, net superioare, ale reprezentanţilor ţării noastre; chiar dacă au fost în minoritate (4 la 5), Marius Ţeicu (preşedinte), Horia Moculescu (care a realizat pe scena festivalui, ca de obicei, în direct, emisiunea "Atenţie, se cântă!", prezentată împreună cu Alexandra Velniciuc), Andreea Andrei şi Titus Andrei au reuşit să contracareze "jocurile" de la precedentele două ediţii, când solişti italieni au cucerit nemeritat Trofeul, ierarhia finală fiind de această dată impecabilă. Dintre străini, doar cunoscuta interpretă (a fost şi la "Cerbul de aur", cu 40 de ani în urmă!) şi producătoare Eliane Dambre, din Elveţia, s-a situat la acelaşi nivel, ceilalţi fiind Oleg Volontir (Republica Moldova), Franco Ianizzi (Italia), Olivier Vanhouten (Belgia), Martin Karnolski (Bulgaria).

Cu destul de puţine excepţii, soliştii au abordat stilul "în forţă", şi-au supralicitat glasurile, ceea ce, mai ales în registrul acut, i-a dezavantajat. În aceste condiţii, cele două piese ale duetului elveţian Aliose au fost o adevărată oază de linişte şi muzică adevărată, cu o îngemănare perfectă a glasurilor şi delicate intervenţii instrumentale: Alizé Oswald (pian, autoare a piesei "Je n'suis pas folle") şi Xavier Michel (chitară, percuţie) au confirmat numeroasele premii anterioare, între care două din partea Academiei "Charles Cros". Deşi tineri, ei au străbătut lumea, susţinând sute de concerte, din Nepal în Argentina, din Armenia în Paraguay, au editat 2 albume, au scris muzica la tot atâtea filme. Versiunea dată de ei celei de-a doua piese, "Amurgul" de George Grigoriu, constituie o mostră de rafinament şi gingăşie – şi ne bucură să

Selatin Kiazim

Francesco Napoli

aflăm că ei o cântă acum cu mare succes în Franța şi Elveția, precum şi în toate aparițiile TV! Anunțarea Trofeului, înmânat alături de cheile BMW-ului de Gheorghe Bunea Stancu şi Ionel Țilea (de la sponsorul principal, Tancrad), a ridicat publicul (care îi ovaționase şi în seara de concurs) în picioare, de mult nemaiexistând o asemenea unanimitate. Cum italienii trimit an de an solişti buni la Brăila, premiul I a revenit lui Gino Scannapieco, un napolitan înzestrat, dar amintirea versiunii Larei Fabian la "Adagio" de Albinoni este prea puternică.

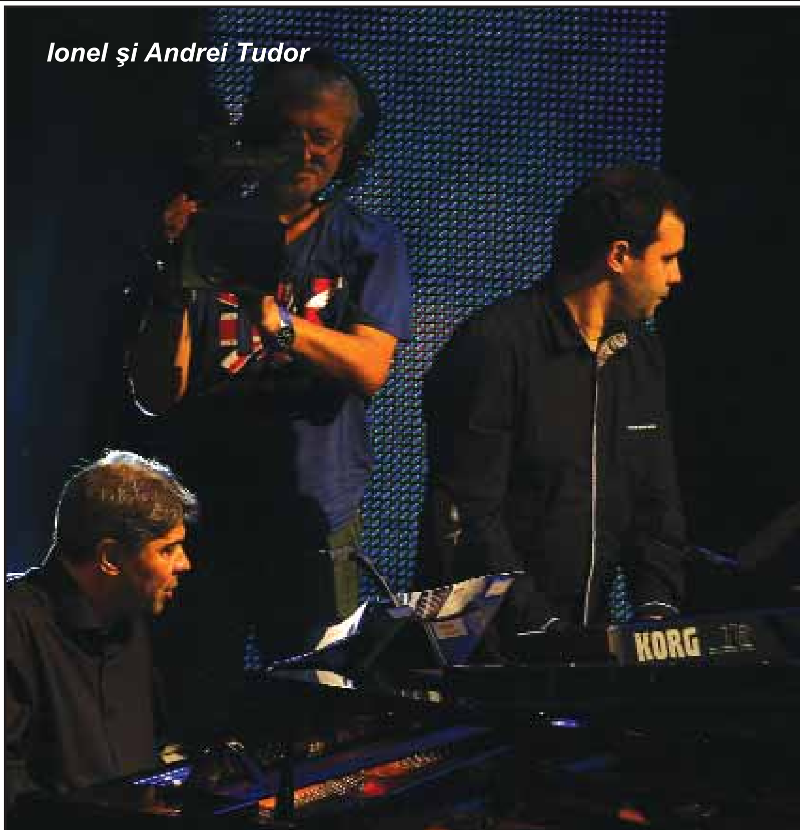

Electric Fence

Aliose cu Trofeul

Shani Zamir (Israel), solistă care ne-a propus o compoziție proprie închinată păcii, "Forever". Simpaticul basarabean Eugeniu Andrianov, student la Academia de muzică "Gavriil Musicescu" din Chişinău, a deschis de justețe seria mențiunilor, datorându-şi succesul în primul rând modernei versiuni a celebrului cântec al lui Guilelm Şorban, "Numai una". Celelalte mențiuni au fost acordate foarte tinerei Enrika Derza, 16 ani, din Albania, şi decorativei

Talentații componenți ai formației Electric Fence (poate că alegerea piesei proprii nu a fost cea mai inspirată) par blestemați să cucerească mereu premiul II (chiar dacă, aici, asta înseamnă a 3-a poziție), după cele două locuri secunde de la selecțiile naționale Eurovision (abia acum s-a văzut că ei, cu dinamismul lor, probabil ar fi făcut o figură mai bună în Suedia): cu doi studenți la Compoziție, la UNMB, în componență (David Ciente, Alexandru Mîşu) şi o solistă bună, Elena Luminița Vasile (buzoianca domina pe vremuri competițiile inter-județene de muzică uşoară), Electric Fence a fost singura prezență românească notabilă în palmares, în condițiile în care, de neînțeles, constănțeanul Selatin Kiazim a fost omis. Absolut meritat premiul III pentru

Ion Moise Bădulescu

Ionel şi Andrei Tudor

respectiv exoticul (dar numai atât...) Ahmed Shamrah, din Insulele Maldive, în timp ce au fost ocoliți la premii doi tineri solişti extrem de înzestrați din țara noastră: Selatin Kiazim, 17 ani, singurul care a cântat două melodii ale compozitorului omagiat, şi Ion Moise Bădulescu, 16 ani, un autentic colecționar de premii, inclusiv peste hotare. Anunțat în programul de sală, Premiul UCMR se cuvine a fi neapărat acordat la proxima ediție! Dincolo de toate, ne-am bucurat să reascultăm, în versiuni moderne, tinereşti, câteva (ar fi însă de dorit să se diversifice oferta, unele titluri prea s-au repetat) din marile şlagăre compuse de George Grigoriu: "Amurgul" (de 5 ori), "Eternitate" (de 4), "Niciodată, niciodată", "Nu

Gino Scannapieco

Ani Sarandeva, din Bulgaria. Contratenorul ucrainean Oleg Lâsii a abordat cu siguranță aria "Muzica" din opereta "Valurile Dunării" de G. Grigoriu, fiind recompensat cu Premiul de popularitate, la care a contribuit şi piesa folclorică din țara sa. Mai mult actor de telenovele decât cântăreț, chipeşul portughez Rui Andrade şi-a făcut neaşteptat loc în palmares (Premiul special al Consiliului județean Brăila), în timp ce ultimele două distincții puteau şi trebuiau acordate altor solişti, mai buni. Le-au primit Elena Chirvase (Premiul Centrului de creație),

Paula Seling

suntem îngeri", "Fetele cu ochi albaştri", "Doar tu eşti fericirea mea", "Cui îi pasă de mine?", "Şi cântau mandoline", "Ia-ți mireasă ziua bună!", "Un semn de dragoste", "Să cânte lumea", "Speranțe vis, speranțe flori", "Liliana". Cum şi de această dată în recitaluri nu s-a cântat nici o piesă de G. Grigoriu (!!), ne-a bucurat promisiunea făcută de preşedintele Bunea Stancu referitoare la ediția festivă, a X-a, de anul viitor, când intenționează să invite pe toți cei care au colaborat cu compozitorul omagiat, pentru a depăna amintiri despre el şi a ne oferi versiunile originale ale

Shani Zamir

marilor sale şlagăre: Luminiţa Dobrescu, Margareta Pâslaru, George Nicolescu, Marina Voica, Mihaela Mihai, Angela Similea, Stela Enache, Marina Florea, Cristian Popescu, Pompilia Stoian, Gabriel Cotabiţă, Fuego, Mihai Constantinescu, George Enache nu trebuie să lipsească din această listă şi garantăm că vor fi micro-recitalurile cele mai aplaudate! Anul acesta au fost invitate două autentice vedete din Republica Moldova, Anişoara Puică (o prezenţă distinsă, o artistă cu voce frumos timbrată, caldă) şi temperamentalul Pasha Parfeni, autor al melodiei din acest an a Republicii Moldova de la Eurovision. Acesta din urmă a cucerit Trofeul festivalului de la Brăila în 2009, după

Eugeniu Andrianov

care a cunoscut mari succese pe scenele de la Medgidia, Mamaia, Braşov (“Cerbul de aur”), colaborând fructuos, între altele, cu Andrei Tudor. Italianul Francesco Napoli a oferit un nostalgic recital retro, reamintindu-ne refrene de neuitat (“Marina”, “Volare”, “Arrivederci, Roma”...), iar Paula Seling a strălucit în seara de gală, la nivelul cel mai înalt al performanţelor sale, fiind rechemată de mai multe ori la rampă. În acest context şi ocolite fiind vedetele autohtone de mai sus, a surprins prezenţa în... recital a unui “no name” 100%, Randy Roberts (el spune că-i american, dar bănuim că mai degrabă e italian!). Chiar dacă anonimul s-a străduit să facă faţă (jos pălăria în

Anunţarea câştigătorilor...

faţa orchestrei!), prestigiul festivalului de la Brăila este de-acum prea mare pentru a mai face asemenea concesii... amicale.

Au fost trei zile de muzică uşoară de mare calitate, în care compozitorii noştri din toate generaţiile şi-au dovedit viabilitatea creaţiei, pentru că s-au cântat cu deosebit succes şi melodii aparţinând unor Cornel Fugaru, Ionel Tudor, Mihai Alexandru, Andrei Tudor, Cristian Faur, Paula Seling. Cu siguranţă, nu doar “Amurgul”, de care am amintit, va intra în repertoriul permanent al concurenţilor străini, ci şi alte titluri româneşti – aceasta e marea victorie a festivalului nr. 1 din România! (Foto: Marius Cotescu)

...şi Aliose cu Trofeul pe patru roţi

Flash

Mihai ANTON

DJ RYNNO şi **SYLVIA**. Chiar de 1 mai, momentul neoficial al începerii verii, DJ Rynno şi Sylvia au lansat cel mai nou single al lor, "Noi doi". Piesa este o nouă colaborare cu Phelipe, atât în postura de compozitor dar şi cântăreţ, jucând rolul bărbatului din relaţie. Dacă Rynno se bucură de o familie cât se poate de frumoasă, cu un copil care îi dă putere de muncă, Sylvia se pregăteşte şi ea pentru o nouă etapă din viaţa sa.

COJO, această nouă "power-girl" a muzicii româneşti, ne învaţă balansul eliberării, al independenţei, pe ritmurile piesei "Hai Pa". Pe ritmuri pop cu accente de saxofon, ea trece la capitolul amintiri toţi bărbaţii care au dezamăgit-o, oferind o lecţie de independenţă feminină, senzuală şi puternică în acelaşi timp. O producţie a lui Adrian Sînă, piesa este perfectă atât pentru vocea cât şi pentru personalitatea lui CoJo.

Pornind dintr-o zonă în care s-au întâlnit muzica balcanică, bizantină şi cultura mediteraneană, **AUD BAND** (Rodica Gondiu - esraj, bas, voce, Adrian Fundescu - pian & synth, Laurenţiu Gondiu – compoziţii, chitară, voce) creează o sonoritate proprie în care locul principal îl ocupă esrajul indian (unic pe scena românească). Muzica lor reprezintă o punte, o legătură mistică între trecut şi prezent.

După ce timp de câţiva ani s-a dedicat scenei Teatrului de Operetă din Bucureşti, **JORGE** revine în muzica dance şi lansează single-ul "Geamantan", alături de Pavel Stratan. Compus de Marius Moga împreună cu Jorge, "Geamantan" este un single electrizant, condimentat cu prezenţa lui Stratan, aflat la primul featuring din carieră. "Chiar dacă până acum nu am mai colaborat cu niciun alt artist, am primit bucuros propunerea şi am fost şi mai bucuros că am avut libertatea să compun eu versurile părţii mele", spune Pavel. Regia videoclipului aparţine lui Florin Botea şi Jorge, iar filmările s-au desfăşurat în Miami şi în România. "Când eram foarte mic, părinţii mei plecau destul de des din ţară, iar eu, înainte de fiecare plecare a lor, mă ascundeam într-un geamantan şi speram să nu mă descopere", spune Jorge

Dacă în hitul anterior **ALEXANDRA UNGUREANU** şi **CRUSH** cântau într-un registru grav despre finalul unei poveşti de dragoste, iată că odată cu venirea verii ritmurile au devenit mai jucăuşe. Piesa "Iubire de-o vară" este o colaborare cu Glance, alături de Alexandra şi Crush. Ei sunt în turneul MixMusic Evo până în luna septembrie, ajungând astfel în 18 oraşe, alături de alţi artişti.

Crush, A. Ungureanu

JOHN PUZZLE lansează un nou single împreună cu **LIVIU TEODORESCU**, "The Rhythm", o piesă dance. "*Single-ul are trei mari atuuri: o linie melodică reuşită, versuri frumoase, care au logică şi se îmbină perfect cu melodia, şi o orchestraţie ruptă parcă din străinătate*", a spus **Liviu**. "*Am simţit de la început o chimie între vocea lui **Liviu** şi această piesă şi mă bucur că am reuşit să facem un single care sperăm să fie un mic "boost" în muzica dance românească*", a spus **John Puzzle**.

JJIMMY DUB lansează videoclipul piesei "Bogat în dragoste", semnată Connect-R, Răzvan Matache, Buzea Florin şi Ion Tudor. pe acorduri reggae şi R'n'B. Videoclipul îl prezintă pe Jimmy distrându-se cu grupul de prieteni, înconjurat de fete sexy care se unduiesc pe ritmurile muzicii. Producţia aparţine "Vision Production", Richard şi Claudiu Stan, cei doi fraţi care au realizat şi clipurile "Vedeta mea" (Cortes), "Need ya" (Arando Marques) şi "Dă-te-n dragostea mea" (Connect-R).

JUNIOR HIGH lansează single-ul "Bucharest Girls", dedicat tuturor celor care ştiu să se distreze. Junior High a descoperit la 17 ani că îi este mult mai uşor să cucerească fetele dacă le vorbeşte în rime şi de atunci… tot scrie, iar reţeta lui nu a dat greş. În urmă cu doi ani s-a alăturat proiectului Narcotic Creation şi a intrat pentru prima oară într-un studio profesional de înregistrări. Acum, alături de Cat Music Junior High lansează primul său videoclip - Bucharest Girls - o colaborare între Narcotic Creation Studio şi Marius Moga, în regia lui Iulian Moga. Deşi se află la primul său single, Junior High a colaborat cu Mamasita, cu Durty Knob, şi alături de Narcotic Sound and Christian D. pentru - „Tara Song".

"Ochii…" se văd în primul videoclip al lui **MOODY**. Peste un milion de vizualizări pe Youtube, în mai puţin de o lună. Un adevărat record pentru "Ochii care nu se văd", single- ul de debut al lui Moody. Iar artistul lansează primul videoclip din carieră. "Mi-a fost teamă de acest videoclip", spune Moody. "După vreo zece întâlniri, Spike – adică dom' regizor, a venit cu ideea: "Dar dacă lăsam ca povestea să fie spusă doar de locurile prin care cei doi s-au plimbat?", iar "EA" apare în ceaţă?

Nou album **DEEPCENTRAL** este intitulat "O stea". Single-ul „O stea" are deja mai mult de patru milioane de vizualizări cumulate pe YouTube şi conform MediaForest a fost cea mai difuzată piesă în primul trimestru al anului 2013. "Am reuşit să materializăm acest al doilea album după ani buni. şi am denumit albumul la fel: O stea. Noul album conţine toate hit-urile trupei din ultimii 3 ani: "In Love", "Music Makes Me

Deepcentral

"Free", "Speed of Sound", "So Divine". "Cred că albumul este modul ideal de a sărbători cinci ani de viaţă pentru Universal Music România şi Deepcentral", a spus Ioana Fesnic, Managing Director – Universal Music România.

K.I.M, **KAMARA** şi **RALFLO** - "Ai acel ceva". Povestea clipului este una simplă. Kamara complotează cu Ralflo, pentru a-i oferi iubitei sale, K.I.M, o plimbare pe care o va ţine minte mult timp. Frumoasa artistă este îndemnată de Ralflo să fie atentă la toate detaliile din jurul ei şi exact asta face - mesajele nu sunt altceva decât povestea lor de dragoste în versuri. Ca orice prieten bun şi înger păzitor, Ralflo le veghează fiecare pas şi se bucură pentru ei. În clip îl întâlnim şi pe Andrei, jumătatea albă a lui Kamara de pe scenă. Regia este semnată de Kamara, după o idee proprie.

DDY NUNES, nume cu rezonanţe portugheze, franţuzeşti şi româneşti, alături de Lucky Man Project, a ocupat primele poziţii în topurile internaţionale din Israel până în America de Sud cu piese ca "Pumpin" sau "Party Starter". pe beat-uri puternice condimentate cu accente electro şi sustinute de vocea senzuală a Ralukăi. Acum lansează noul său single, "Angels", produs la NK Studio. După un an efervescent de hituri, concerte şi 3 mega hituri, DDY a părăsit Lucky Man Project pentru a-şi începe cariera solo. Primul său single a fost "Make you mine", o colaboare cu artista britanică de culoare Beverlei Brown.

După ce a "populat" verile ultimilor ani cu ritmurile pline de atractivitate ale "Missing You", "Secret Love" (care în vara anului 2010 a declanşat o adevărată nebunie în Grecia) sau "Mi Amor", **MATTYAS** aduce un suflu nou piesei "Remember", lansată anul trecut, pe care ne-o prezintă într-o nouă variantă. In piesele sale, Mattyas ne cântă despre dragoste şi despre obstacolele deloc uşoare pe care trebuie să le depăşeşti pentru a fi cu persoana iubită. Piesele sale au cucerit radiourile din Grecia, Turcia, Cipru, dar şi din îndepărtata Sri Lanka.

MIKE DIAMONDZ revine în atenţia noastră cu o piesă care are deja succes în Franţa, "Et Patati, Et Patata". Artistul ne cântă despre iubire şi distracţie pe limba... iubirii, alegând să interpreteze noul single în limba lui Voltaire, "et patati et patata", care este o expresie din limba franceză ce înseamnă "şi aşa mai departe". Mike Diamondz a intrat în industria muzicală în urma unor colaborări cu Tom Boxer şi Chil Brothers, care i-au oferit şansa să exploreze diverse stiluri muzicale: de la hit-ul pop "Reason To Feel Love", până la piesa uşor reggae "Ciocolata".

Dacă de Ziua Îndrăgostiţilor, **AISA** ne invita la petrecere împreună cu DJ-ul portughez Kourosh Tazmini, în această vară artista declară RAZBOY iubirilor neîmpărtăşite. "Razboy" este prima colaborare a cântăreţei cu Sonny Flame, totul asezonat cu ritmuri latino/reggae. Artista declară despre limitele impuse de dragoste: "Cred că fiecare dintre noi îşi stabileşte nişte limite şi standarde, atât în dragoste cât şi în războiul din dragoste (pentru că despre acest "războy" este vorba în piesa mea).

Aisa

SORE revine cu un nou single, "Bad Boy is Back", interpretat împreună cu Dorian. "Bad Boy is Back" reprezintă o evoluţie firească a carierei mele, după cele trei single-uri deja lansate, "Love is music", "Different" şi "Beautiful life", cu un numitor comun: nonconformismul", a spus Sore. Muzica şi textul sunt realizate de Sore şi de echipa HaHaHa Production, în care se numără şi Dorian, un tânăr rapper talentat, care a lansat deja două piese de succes şi pregăteşte alte proiecte muzicale inedite.

Grupul **ABCD**, adică Cristina Bălan - voce, Emanuel Masson - chitară, Alex Petcu - tobe, Bogdan Ţigănuş - bass este una dintre cele mai noi trupe din muzica românească, iar "Final de război", primul lor single, şi-a cucerit ascultătorii încă de la primul "play". "Primul clip ABCD este o mare realizare în cariera mea", spune Cristina. Single-ul este compus de ea alături de Gabriel Maga, producătorul muzical al proiectului ABCD, iar textul aparţine tot Cristinei. Regizat de către Millo Simulov, videoclipul "Final de război" a fost filmat pe parcursul a două zile si au fost folosite 3000 de scrisori si 60 de litri de cerneală.

Proiectul **9:11**, compus din Karie şi Domnul Udo, se derulează pe ritmuri urbane, ţinând cont de noile tendinţe electronice – beaturi hip hop-electro. Primul single, "Cum se face", este însoţit de un videoclip marca Daniel Ilinca. Karie - tipa swag (noua categorie de "cool people"), a declarat: "Mă bucur că s-a renunţat la englezisme şi sunt conştientă că meritul e al publicului. Avem muzică foarte bună în România de la pop până la hip-hop underground.

"Oamenii mei nu stau deloc pe loc, când văd femei urcate sus pe toc!" – cântă **MARIUS MOGA** în colaborare cu **SHIFT**, făcând naveta Bucureşti-L.A. Shift s-a pus pe treabă şi, împreună cu Ionuţ Vasilache şi Moga, a instalat starea de spirit "SUS PE TOC". Videoclipul "Sus pe toc" nu este despre ultimul trend de la Milano, Paris sau New York în designul de pantofi. Nu e nici măcar despre Cenuşăreasa fraţilor Grimm, cu pantoful ei pierdut şi găsit de prinţ. Dar avem şi aici un pantof argintiu, ca în poveste, ba chiar şi doi fraţi - Marius şi Iulian Moga (care semnează regia).

Shift, Marius Moga

Muzică şi credinţă

Octavian URSULESCU

Este uimitor şi emoţionant să vezi în ziua de azi doi oameni tineri, de real succes implicaţi într-un proiect umanitar consistent. Soţii Denisa (cunoscuta componentă a duetului Bambi, absolventă de Conservator) - vice-preşedinte şi dr. Cornel Brotac - preşedinte fondator au lansat oficial Fundaţia "Credinţă şi Dragoste" (a se observa că este vorba chiar de iniţialele prenumelor lor). Scopul declarat al fundaţiei este recuperarea medicală şi socială a victimelor accidentelor rutiere, a celor cu deficit motor şi a celor care au nevoie de îngrijire la domiciliu. Latura medicală a constat în proiectarea pe ecran a patru cazuri dificile de acest gen, iar cea socială prin premierea unor personalităţi implicate în campanii umanitare de mare rezonanţă. Nu întâmplător Denisa Tănase-Brotac a fost distinsă recent cu unul din trofeele Galei "Femei de succes 2013", la Braşov. De această dată ea n-a cântat, ci a fost amfitrion, susţinută cu obiectivul foto din sală de sora sa Raluca. Spre bucuria noastră am putut constata câţi reprezentanţi ai muzicii, ai artelor în general dovedesc generozitate sufletească, fiind promotori ai unor acţiuni circumscrise carităţii. Realizatoarea radio şi TV Liana Stanciu şi soţul ei Mihai Georgescu au fost premiaţi pentru fundaţia "Salvaţi-vă îngerii" şi pentru numeroasele proiecte sociale, în timp ce reputata vedetă TVR Iuliana Marciuc a fost recompensată pentru promovarea tinerelor talente, dar şi a artiştilor de mare valoare din "generaţia de aur" în emisiunea "Confesiuni". Un alt nume binecunoscut din muzica pop-rock, Alin Oprea, a primit frumosul trofeu recompensând "Talisman Tour 2010 – Îngeri pentru îngeri", un turneu dublat de campanie umanitară, finalizat cu o donaţie de 4 miliarde de lei vechi pentru copiii bolnavi din întreaga ţară. O altă emisiune exponenţială a TVR, "O dată în viaţă", reprezentată pe podium de realizatorul Titus Munteanu şi de prezentatoarea Iuliana Tudor, a fost laureată pentru implicarea socială intensă, pentru susţinerea unor cazuri impresionante, cu tineri talentaţi fără posibilităţi de afirmare. Valoroasa solistă Luminiţa Anghel şi-a datorat premiul activităţii în postura de subsecretar de stat al Autorităţii pentru protecţia drepturilor copilului. Două cunoscute realizatoare-prezentatoare TV au figurat la rândul lor pe lista laureaţilor: Corina Chiriac pentru încurajarea permanentă a tinerelor talente muzicale în emisiunea "Să ne-amintim duminica" (Naţional TV), iar Oana Roman pentru campaniile umanitare, susţinerea unor cazuri speciale, campania dedicată copiilor bolnavi de autism ("Drept la ţintă" - Kanal D). Momentele muzicale au fost susţinute de corul ortodox "Credinţă şi Dragoste" şi de fostul membru al trupei Mandinga, Alejandro Martinez, alături de formaţia sa.

A fost o manifestare de ţinută, emoţionantă, de mare distincţie şi calitate, aşa cum am dori să aplaudăm cât mai des. (Foto: Dragoş Ioniţă)

Cu Corina Chiriac

Cu Alin Oprea

Iuliana Marciuc

Cu Iuliana Tudor, Titus Munteanu

Confirmarea valorii

Sorana ILIE

Ne bucură, fireşte, de fiecare dată când aprecierile noastre găsesc confirmare pe scenele de concert. Astfel, am vorbit de veteranii veşnic tineri –

M. Voica, S. Dumitrescu

şi iată întâlnirea de zile mari de la Galaţi, între Alexandru Jula şi Mirabela Dauer. Am recomandat ca la concursurile de muzică uşoară pentru copii să se invite în recitaluri doar vedete circumscrise acestui gen (lucru normal, micuţii au nevoie de modele pozitive de urmat) şi în sfârşit descoperim o competiţie serioasă, găzduită la Bucureşti de Grand Arena. Un juriu exigent, prezidat de fostul câştigător al Trofeului Mamaia, Florin Apostol, şi două super-recitaluri care i-au încântat pe micuţii care visează să devină star-uri, pe urmele lor: Marina Voica şi Silvia Dumitrescu, deşi din generaţii diferite, au probat acelaşi profesionalism, dublat de respect pentru muzica uşoară românească şi pentru public. Şi dacă tot vorbim de confirmări, în seara (de fapt... în noaptea!) de gală a celui mai mare festival de film din România, "Transilvania" (TIFF) de la Cluj-Napoca, Marina Voica a dovedit că nu întâmplător, cu câteva luni înainte, isterizase pe cei 800 de tineri dintr-un club din Capitală, ca invitată în proiectul "Discoteca". Iată ce scrie cotidianul "Libertatea" despre prestaţia excepţională a artistei care, la 76 de ani, uimeşte lumea: "Marina... una dintre cele mai frumoase vedete care au făcut carieră în România... poate fi considerată un adevărat exemplu de viaţă pentru tinerele vedete (aici ar fi trebuit puse ghilimele...-N. A.) care sunt cu nasul pe sus. Artista a ridicat spectatorii în picioare cu piesele ei antrenante. A dansat pe ritmurile dance ale anilor '80 mai ceva ca o puştoaică, chiar dacă a purtat tocuri înalte". Chiar şi revista "Caţavencii", cunoscută pentru elitismul său, nu are încotro şi recunoaşte: "Marina a făcut ravagii la Euphoria Music Hall, iar cinefilii au dansat în draci pe celebrul cover după "Common People" al lui Pulp". În publicul ales pe sprânceană au putut fi zăriţi Tudor Giurgiu, directorul festivalului, actriţele Mirela Oprişor, Ioana Flora, Ioana Blaj, dar şi Andi Moisescu, Bogdan Mezofi (vocalistul trupei Grimus), Tom Wilson şi, surpriză, Carmen Anton, fosta câştigătoare a trofeului "Steaua fără nume" în 1982, azi protagonistă într-un film.

Asociatia Culturala BELLE ARTI
va invita la
Festivalul National de Muzica Pop pentru Copii si Adolescenti
STELUTE MUZICALE
BUCURESTI
Duminica 2 iunie 2013, editia a - II - a
Parteneri oficiali ai evenimentului:
Carrefour
Grand Arena
HOTEL FORTUNA
recital extraordinar
MARINA VOICA
invitat special si presedintele juriului
FLORIN APOSTOL
cu participarea extraordinara a
SILVIEI DUMITRESCU
prezinta inegalabilul
OVIDIU CUNCEA
HOTEL FORTUNA
Marile Trofee Junior si Adolescent
2 sejururi pe litoralul Marii Negre (all inclusive castigatorul si parintii)

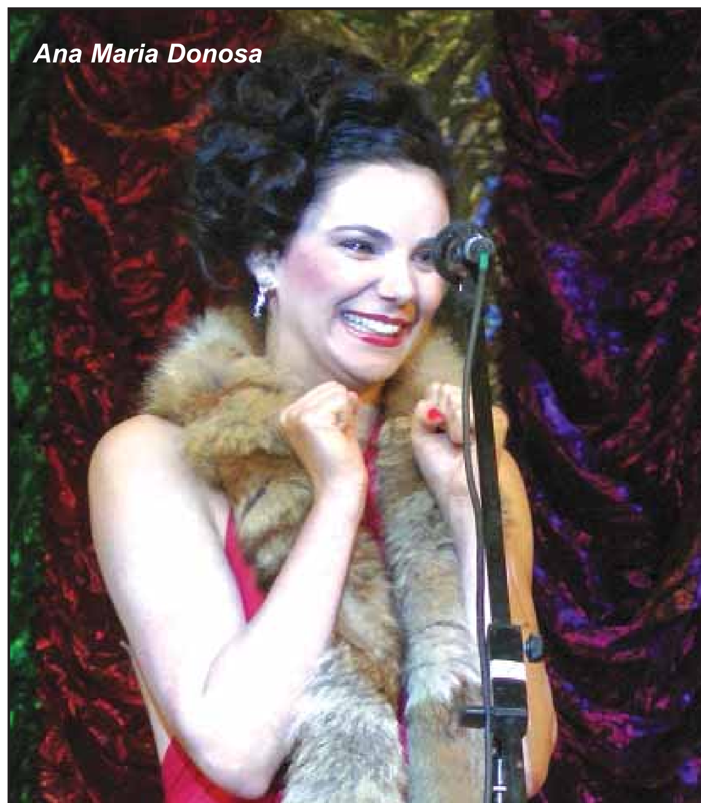
“Revista în Sărbătoare”

Trupa Teatrului de Revistă ”Constantin Tănase” din Bucureşti în frunte cu Stela Popescu, Alexandru Arşinel (directorul teatrului), Vasile Muraru, Cristina Stamate şi Adrian Enache a fost aplaudată minute-n şir

Spectacolul “Revista în Sărbătoare” susținut în superba Sală Thalia a Filarmonicii de Stat din Sibiu a fost programat în ultima zi a celei de-a XX-a ediții, jubiliare, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

Radu Ghencea

Ana Maria Donosa

de publicul spectator. Regizat de Cezar Ghioca, “Revista în Sărbătoare” a fost un spectacol cu cele mai reuşite momente artistice selectate de-a lungul anilor din repertoriul Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. Din distribuție au mai făcut parte tinerii şi talentații actori Ana Maria Donosa, Valetina Fătu,

Cristian Simion şi Nae Alexandru, alături de interpreţii Mirela Boureanu - Vaida, Radu Ghencea şi Daniela Tănase. Momentul excentric acrobatic susţinut de Tatiana Fecioru şi Ansamblul de Balet al Teatrului de Revistă "Constantin Tănase", coregrafia Cornel Popovici, au completat un spectacol de zile mari, a cărui conducere muzicală a fost semnată de compozitorul Dan Dimitriu. După acest succes de casă (biletele s-au vândut cu mai bine de o lună înainte, în numai două zile!), Teatrul "Tănase" s-a mutat deja la Grădina de Vară "Herăstrău" unde, până în august va susţine spectacole în fiecare week-end. Şi, ca o "Premieră" după mai bine de 25 de ani, în fiecare sâmbătă TVR2 va transmite live seria de spectacole sub titlul "Seară le Revistă"! (Text şi foto: **Oana Georgescu**)

Al. Arşinel, Stela Popescu

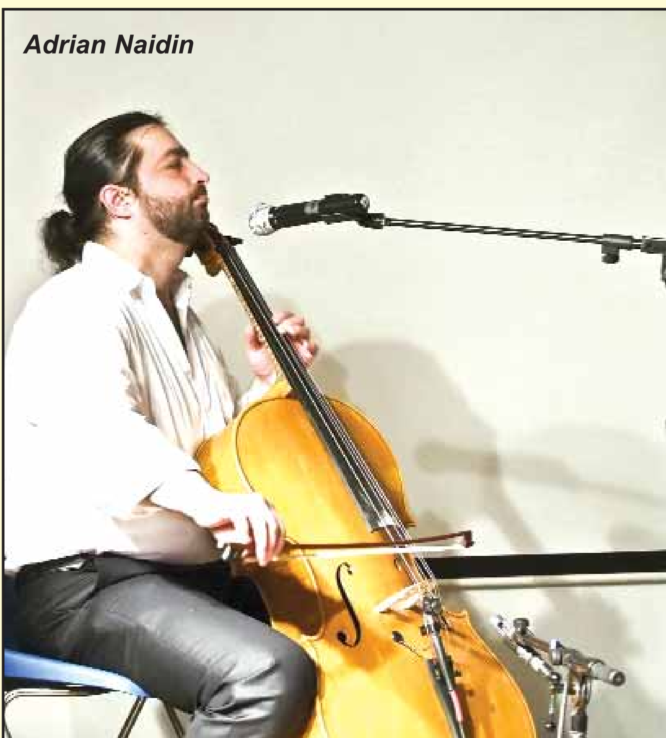
V. Muraru, V. Fătu

Romit TV

La Roma a fost aniversat primul an de transmisie la nivel national al Romit TV (preşedinte Romit TV - Emanuele Latagliata), televiziunea românilor din Italia. Cu dificultăţi, s-a obţinut o frecvenţă unică naţională, frecvenţa 246 şi din acel moment televiziunea a căpătat identitate, reuşind astfel să comunice mai uşor la nivel naţional şi să ajungă în casele românilor şi chiar ale italienilor din mai mult de 90% din teritoriul Italiei. Aniversarea a fost marcată de un spectacol extraordinar oferit de artişti de mare valoare, la Teatro Tendastrisce: Benone Sinulescu, Laura Lavric, Ion Paladi, Nicolae Botgros, Adrian Naidin şi prieteni ce îşi aduc aportul la crearea unor condiţii mai bune pentru comunitatea română.

Intrarea a fost gratuită datorată sponsorilor şi mai trebuie specificat că este pentru prima dată când 15 asociaţii româneşti şi moldoveneşti din Italia îşi dau mâna la co-organizarea unui eveniment, iar jurnalul Piuculture şi-a lansat suplimentul în limba română, dedicat unei mai bune informări a celei mai numeroase minorităţi străine din Italia. Au fost standuri cu CD-uri, reviste, delicatese culinare şi diverse obiecte de artizanat produse în România şi în Moldova.

După cum comunică Ionuţ Pavel (corespondent în România al ROMIT TV), este vorba, în acelaşi timp, de un canal de divertisment şi unul de informare şi, nu în cele din urmă, ce propune un proiect de integrare socio-culturală, pentru păstrarea identităţii naţionale a comunităţii române în Italia. Nu este de mirare că la eveniment au participat câteva mii de persoane. (**Dan CHIRIAC**)

Adrian Naidin

Formațiile noastre

Dorin MANEA

VUNK a filmat un nou videoclip, pentru piesa "Doi somnambuli". Clipul a fost regizat de doi fotografi, unul la Los Angeles – Edward Aninaru, şi altul la Bucureşti – Vali Bărbulescu. "Ca şi la alte clipuri, când

am venit cu idei noi, ne-am propus un concept cu totul inedit, o poveste specială, construită de două echipe de producție de pe două continente. Clipul spune o poveste de dragoste între doi câini rasa golden retriever, Benelli şi Maverick, câini antrenați pentru aparițiile în filme, dar şi pentru a lucra alături de copiii care suferă de autism", a spus Cornel Ilie, liderul formației VUNK.

La începutul anului, **COMPACT** a re-lansat, într-o nouă versiune, piesa "Eşti totul pentru mine". Această melodie a obținut, prin votul publicului, locul I în Top

Românesc, clasament realizat de Radio România Actualități. Piesa va fi inclusă pe albumul aflat în pregătire. Dar, 2013 nu înseamnă pentru Compact numai lucrul la acest album, agenda formației cuprinzând, de asemenea, numeroase concerte. Unul dintre acestea este destinat unui scop caritabil: la Braşov, pentru sprijinirea Fundației HOSPICE Casa Speranței, care ajută persoane diagnosticate cu boli incurabile. Toate fondurile obținute din vânzarea biletelor pentru acest concert vor avea ca destinație susținerea unor servicii socio-medicale oferite de HOSPICE pacienților. Inițiativa vine după ce, anul trecut, trupa Compact a susținut un concert caritabil - în Germania, pentru fundația muzicianului german originar din Romania Peter Maffay - iar solistul trupei, Paul Ciuci, s-a implicat în campania Europa FM "Nu eşti singur pe lume", interpretând imnul acesteia, alături de alți 13 artişti români.

Dacă până acum credeați că poveştile de iubire pot avea loc doar între doi oameni, Voltaj ne dezvăluie secretele iubirii dintre un floricel şi stăpâna lui. Regizat de către Spike, "Pic Pic", cel mai recent videoclip

VOLTAJ, spune într-un mod amuzant povestea unei iubiri imposibile, dar care, pentru eroul poveştii, are un final fericit. "Ne-a plăcut foarte mult ideea non-conformistă a clipului", spune Călin Goia. Şi cu acest videoclip, Voltaj continuă să surprindă publicul cu o abordare inedită a poveştilor de iubire în care eroii principali pot fi albinuțe care zboară din floare în floare sau margarete romantice care îşi aşteaptă aleasa.

Basul şi cu toba mare a formației **VIȚA DE VIE** a văzut prima oară lumina zilei în anul 1999 când a deschis albumul *Fenomental,* iar acum, după 14 ani, se reinventează cu un nou sound pe albumul *Acustic*. Larissa Bercea, cunoscută publicului din show-ul tv "Românii au talent", uimeşte încă o dată prin dexteritatea cu care foloseşte bara de striptease. Senzualitatea prezentă în videoclip nu atinge niciodată

ridicolul, iar scena de final este de o ironie atent studiată, intelectuală şi comică în acelaşi timp (regizori Costas Ivanov şi Radu Aldea). Varianta acustică a piesei *Basul şi cu toba mare* este surprinzătoare dar perfect legitimă în acest context,

TALISMAN. “Sunt convins că mai există romantici incurabili, Romeo şi Julieta moderni”, a declarat Alin Oprea, vocalistul formației Talisman. Alin a scris piesa “Inima în flăcări”, cu un videoclip în regia lui Alex Ceauşu. Întrebat de noua direcție muzicală a trupei, Oprea a mărturisit că încearcă să fie cât se

poate de fidel începuturilor formației şi să readucă muzica rock în centrul atenției publicului. Talisman a cucerit Discul de platină la doar două săptămâni de la lansarea deja clasicei balade rock “Atât de singur”.

BOSQUITO – “Puiule de om”. Chitara caldă, sonorități curate, versuri sensibile şi armonii şi tonalități vocale melodioase, toate acestea se împletesc în ritmuri ce trec de la balada rock la.. cântec de leagăn. Intrebat despre mesajul piesei, Radu Almăşan a răspuns: “Mesajul este şi pierderea inocenței şi reîntoarcerea la ea”. Formația Bosquito are în pregătire

un nou album, o colecție rock în cel mai pur stil. “Cred că totuşi este cel mai social album pe care l-am făcut vreodată” a declarat Radu Almăşan.

PACT. Celebrii Leo Iorga şi Adi Ordean revin cu un single proaspăt în noua formulă Pact. Piesa “Ploaia care cade” este una dintre cele mai recente producții semnate de noi, o piesă care sperăm să vă surprindă, fiind diferită de trendul muzical actual” a declarat Leo. Cei doi au mai colaborat în trecut atât în formația Compact, cât şi în Schimbul 3. Ordean a compus unele dintre cele mai mari hituri Compact, cântate de Leo pe albumele “Cine eşti tu oare?” şi “Mă voi întoarce”. Ordean a mai activat şi în formațiile Stereo, Riff sau

Roşu şi Negru. In perioada următoare, Pact va fi prin țară unde va concerta pentru fanii mai vechi şi mai noi. “Pact este o maşinărie nouă pe un drum bătătorit cu mulți ani în urmă şi verificat de-a lungul timpului, e o înțelegere între doi prieteni vechi care pleacă după ani şi ani din nou împreună la drum” - a declarat Adrian Ordean. Pact este formată din: Leo IORGA-vocal, Adrian ORDEAN-chitară, Cristi IORGA-tobe, Marian MIHĂILESCU-chitară bas, Alexandru ARDELEAN-chitară.

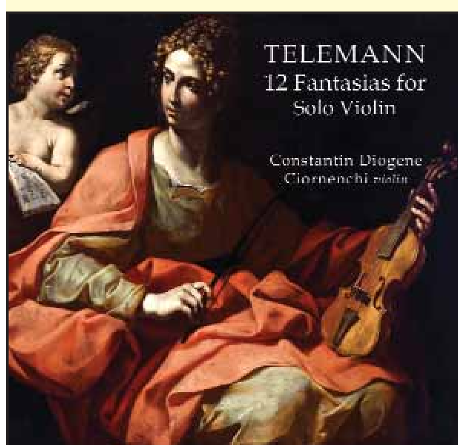
CUANTUNE revine cu un nou single – “Broke”. Compus chiar de membrii grupului, “Broke” va face

parte din primul album Cuantune (alături de piesele deja cunoscute publicului, precum “Stand up on your feet”, “This time” şi “Addiction”) şi promite a fi prima dintre numeroasele surprize pregătite fanilor . Noua piesă se remarcă printr-un sound aparte, o fuziune de elemente jazz swing şi soul. Cruxfader şi Elizabeth sunt cei doi compozitori din spatele Cuantune, avându-i alături în show-urile live pe Andreas Aron (contrabas) şi Alexandru Olteanu (pian).

Constantin Diogene Ciornenchi: „Telemann – 12 Fantasias for Solo Violin”

Înregistrat din concert, în Tunisia, acest album extrem de îngrijit, inclusiv sub raport grafic, a apărut la Editura Muzicală. Protagonistul a absolvit cursurile Liceului de artă ”G. Enescu” şi apoi ale UNMB, unde şi-a susținut şi Masteratul, concertele ducându-l în toate cele 4 colțuri ale lumii. În booklet este prezentat cu căldură de lector univ. dr. Andreea-

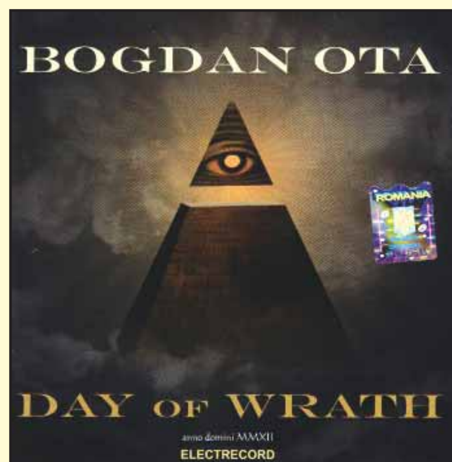

Aura Grigoraş: „Claritatea şi sinceritatea expresiei muzicale, coloritul şi amplitudinea dinamicii, precum şi sensibilitatea şi entuziasmul retoricii caracterizează interpretarea de față a acestor capodopere – pe nedrept neglijate – dedicate viorii solo”. De notat că în 2012 muzicianul a publicat la aceeaşi editură un amplu studiu muzicologic dedicat acestui ciclu de sonate, „Telemann – stilul galant al în creația pentru vioară solo”.

Bogdan Ota: „Day of Wrath”

Născut la Botoşani în 1978, termină liceul de arte “Ştefan Luchian”, apoi absolvă cursurile conservatorului “George Enescu” din Iaşi - interpretare instrumentală, principal - pian. În vara lui 2010, obligat de criza economică, îşi îndreaptă paşii spre Norvegia, unde prestează munci fizice, dar patronul său îl înscrie în secret la concursul TV “Norway got Talent”. Cronici entuziaste, talentul îi este apreciat de Sony Music iar regizorul Rino Hemstad Eliasen îi cere să scrie muzica filmului “Sirenen”. Românii l-au cunoscut după apariția la emisiunea lui Mihai Gâdea, urmată de concerte la Festivalul Mangalia şi în Piața Constituției Bucureşti. Îşi alcătuieşte orchestra NORDIC SONATA, iar criticul Sergiu Alex (Constantin Ivaneş) - Radio Cluj publică volumul “Bogdan Ota şi pianul care apropie cerul”.

A urmat, firesc, acest prim CD, lansat de ELECTRECORD: 15 piese

instrumentale, fiecare cu povestea sa - pe larg expusă de autor în bookletul însoțitor. Orchestrații bogate, rezultate din combinarea sonorităților clasice cu cele electronice - compuse, scrise, aranjate, produse - de Bogdan. Cronicile entuziaste ale specialiştilor de peste hotare definesc acest tip de muzică drept excelent fundal sonor pentru posibile creații cinematografice, considerându-l pe Ota un succesor la tronul marelui John Williams.

Changing Skins: „Changing Skins”

Una din cele mai tinere şi mai promițătoare formații autohtone, care a luat naştere la Bucureşti în anul 2009 din inițiativa lui Horațiu Ghibu (voce) şi a lui Ştefan Mustață (chitară, programming). Înregistrează câteva succese şi după diverse schimbări de componență, îin 2011 îi adaugă pe Adrian Cotoară (chitară bas) şi pe Raluca Pascaru (tobe).

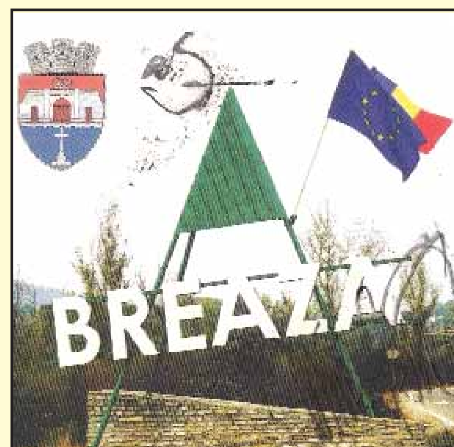
Inspiratul promoter Nelu Brînduşan îi ia sub aripa sa ocrotitoare şi astfel apare acest album de debut, înregistrat în Skins Studio, masterizat în Grecia şi distribuit în România de A&A Records. Zece piese (şi două

videoclipuri, căci ei consideră foarte importantă latura vizuală) în limba engleză, cu stiluri diverse, de fapt un melanj interesant de electro, alternative-rock, pop şi rock'n'roll pe care formația l-a denumit pop'n'roll. Una din titulaturile de urmărit din noul val al muzicii underground.

Nicolae Voiculeț: „Breaza”

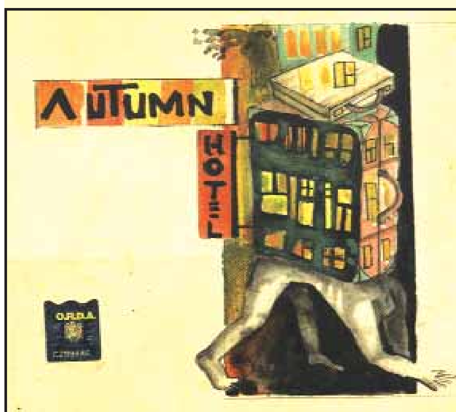
Iată cum muzica de calitate poate contribui la promovarea unei localități! Primarul Costin Răzvan Bălăşescu a avut ideea de a-l implica pe cunoscutul naist Nicolae Voiculeț într-o campanie având drept scop evidențierea, inclusiv peste hotare, a atracțiilor oraşului Breaza, unde s-au stabilit, între alții, Marina Voica, Sanda Țăranu, Eugenia Vodă. Aici ființează un centru de dans, „Barna Dance Studio”,

şi au loc două mari manifestări internaționale, un festival al naiului dedicat de Voiculeț mentorului său Gheorghe Zamfir şi un altul de folclor. Între piesele de pe album: „The Empress' Whisper”, „Time Traveler”, „Broken Wings”, „Destiny”, „Spring Fever”, toate aparținând protagonistului.

Nick Făgădar: „Autumn Hotel”

Proiectul solo al lui Nick Făgădar (voce, chitară electrică şi acustică – Luna Amară), început în iarna anului 2010, alături de şapte muzicieni: Csergo Dominic (tobe – Urma), Kovacs Andras (claviaturi-Kumm), Eugen Nuţescu Oigan – chitară electrică (Kumm), Sorin Moraru (bass – Luna Amară), Dan Vaida (bass bass şi fretless bass – Sfântu' Aşteaptă), Andrei Roşulescu (chitară – Seven) şi Adrian "OQ" Neagoe (chitară – Masterpiece). Albumul conţine 12 piese originale şi un remix, scrise de Nick, apoi orchestrate şi înregistrate

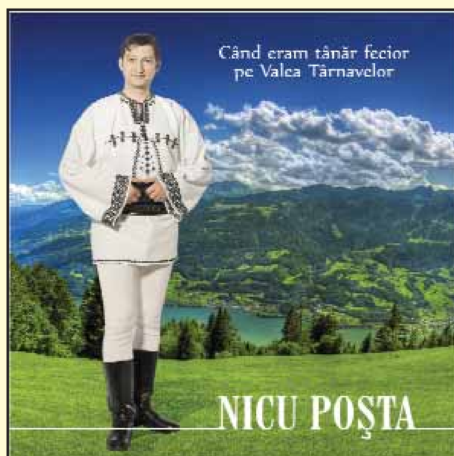

împreună cu invitaţii săi în Luna Recording Studio(Cluj Napoca); masterizarea la Boston. Albumul a fost editat ca Premium Digipak, în condiţii grafice deosebite, cu un booklet de 28 de pagini. Grafica expresivă este semnată de Catrinel Sabaciag.

Sonorităţi diverse - pop-rock alternativ, chiar progressive uneori, mult mai calm decât Luna Amară, un disc inspirat conceput muzical şi excelent auditiv.

Nicu Poşta: „Când eram tânăr fecior pe Valea Târnavelor”

La numai un an de la precedentul album, talentatul solist din judeţul Mureş lansează un nou CD tot sub egida Editurii Muzicale. Aşa cum apreciază în prezentarea sa cunoscuta interpretă Veta Biriş, „Nicu Poşta este, după foarte mulţi ani, primul interpret care aduce publicului larg un nou buchet de cântece alese de pe Valea Târnavelor". Între aceste titluri: „Semănat-a mândra dor", „Pădurice deasă eşti", „Sara peste sat se lasă", „Rozmarin plecat", „Colo jos pe-o vale largă". Între colaboratori: compozitorii Daniel Notăraş şi Vlad Bucur, textierul Constantin Ignătescu, semn că nici folclorul nu mai este atât de autentic ca

altădată... Albumul a fost înregistrat la R&S Studio din Târgu-Mureş, aranjamentele muzicale fiind semnate de Vlad Octavian Bucur.

Horia Stoicanu: „Cireşe amare”

Născut în 1949 la Bucureşti, este un reprezentant al generaţiei de început a mişcării folk din România (compozitor, textier, solist vocal şi chitarist), rămânând totuşi un personaj retras, din underground. A susţinut concerte în cluburi şi festivaluri, a scris (muzică şi text) pentru alţi colegi - Pasărea Colibri, Mircea Vintilă, în 1990 cântă la evenimentele din Piaţa

Universităţii, în balcon, apare pe discuri colective; filolog ca formaţie, absolvent al Facultăţii de Litere din cadrul Universităţii Bucureşti, se manifestă şi ca traducător, publicist, critic muzical şi realizează traducerea modernă a capodoperei cantemirene „Istoria ieroglifică". Şi iată că abia acum lansează ...primul său CD de autor, cu ajutorul lui Mircea Rusu, la casa de producţie EL-RA Consult . În Grant Studio au lucrat Florian Rusu, Ştefan Orfescu, Paul Arva, Iulian Udrea, pentru a înregistra 12 piese neapărute până acum pe niciun material discografic. Căci zice, paradoxal, cantautorul: „Prezentul album ilustrează începutul drumului meu, iar tot e a fost înainte nu mai contează".

Vasile Mardare: „Eu şi prietenul meu”

Elev fiind, a câştigat o serie de premii la concursurile şcolare din Botoşani, iar în perioada liceului s-a aflat în apropierea lui Dinu Olăraşu şi a lui Cristian Buică - la Reşiţa, ulterior a înfiinţat un grup la Sibiu, numit Pro Folk, apoi s-a mutat la Timişoara. A făcut parte din Cenaclul „Totuşi iubirea", unde a debutat în 1991, la vârsta de 20 de ani, urmat de concerte în toată ţara. Este unul dintre fondatorii Taberei Naţionale de Muzică Folk, ce

are loc anual la Calafat. "A mai trecut o zi" este primul său album, în 2002, iar în 2003 scoate cel de-al doilea album, intitulat "Din doi în doi".

Titlul acestui disc se datorează faptului că toate textele sunt poezii semnate de Sorin Poclitaru, literat cu care colaborează mulţi folkişti. Producător - Ana Sound, înregistrări efectuate în studioul Mardare Media Music, muzica celor 12 cântece aparţinând cantautorului, ca şi orchestrările (cu dublaje vocale şi instrumentale inspirate), aranjamentele, vocea şi chitara. Folk-pop "plin", solid, plăcut de ascultat.

Pagini de
Florin-Silviu Ursulescu

Spectacolul străzii

Oana GEORGESCU

Ediția aniversară, a XX-a, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu şi-a propus – şi a reuşit! - să continue tradiția unei oferte culturale extreme de variate, la cel mai înal nivel. Timp de zece zile oraşul Sibiu s-a transformat într-o scenă uriaşă, pe care au evoluat artişti din toate colțurile lumii. Astfel, în sălile din oraş, în spații neconvenționale şi piețe publice, în biserici, situri istorice, pub-uri au fost prezentate spectacole de teatru, dans, muzică şi circ. Spectacolul străzii, susținut de zeci de trupe de teatru, de muzicanți, instrumentişti sau artişti de circ din întreaga lume a fost unul total. Acestea au evoluat zilnic, din oră în oră, mai ales pe pietonala Nicolae Bălcescu, în Piața Mare şi în Piața Mică din Sibiu, mereu neîncăpătoare.

Loredana

Concertele susținute de Loredana, Smiley, Şuie Paparude, Robert Turcescu şi Casa Presei (concertul s-a intitulat "Un refren", după piesa cu care au ajuns în finala națională Eurovision) şi Vunk în Piața Mare, concertul de închidere a Stagiunii Filarmonicii de Stat din Sibiu (violonistul Gabriel Croitoru şi vioara Guarnieri de la 1730 supranumită "Catedrala", care a aparținut lui George Enescu au fost acompaniați de Orchestra Filarmonicii de Stat Sibiu condusă de dirijorul sibian Gabriel Bebeşelea), recitalurile grupului vocal "Acapella" ("Armoniile îngerilor"), Ansamblului "Renaissance" (Serbia) sau ale corului bărbătesc al Facultății de Teologie "Andrei Şaguna" din Sibiu, concertele de orgă, gospel şi muzică veche, spectacolele susținute de Ansamblul Folcloric "Cindrelul – Junii Sibiului",

Şuie Paparude

musicalurile şi spectacolele poetico-muzicale s-au bucurat de un succes de public extraordinar.

Spectacolul străzii a fost completat cu diverse ritmuri şi sonorități de "Aruncătorii de steaguri din Rioni di Cori" (Italia) acompaniați de trompetişti şi toboşari, de "Călăreții" ("Les Goulus") din Franța, de cimpoierii scoțieni "Reading" (Scottish Pipe Band "Reading"), trupă înființată în 1957 de un fost cimpoier al Queen's Own Cameron Highlanders, de Fanfara de la Cozmeşti, de toboşarii spanioli "Brincadeira" cu un show spectaculos şi sofisticat despre static şi mişcare, cu inovații la nivel ritmic şi coregrafic sau de freneticele ritmuri din Caraibe ale Caribbean Group "ETHNICK '97" din Guadalupe.

60 de spații de joc, 350 de evenimente, 150 de premiere naționale, 70 de țări, 2.500 de artişti şi invitați speciali, 60.000 de spectatori în fiecare zi sunt "cifrele" care au dovedit încă odată succesul incontestabil al acestei manifestări desfăşurate anul acesta sub semnul "Dialogului"

şi care a monopolizat din nou atenția întregii lumi. Felicitări sibienilor, preşedintelui Festivalului, Constantin Chiriac şi întregii sale echipe!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORLOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Dan BUCIU, Corina BURA, Carmen CÂRNECI CAVASSI, Grigore CONSTANTINESCU, Dan DEDIU, Oana GEORGESCU, Loredana IAȚEŞAN, Corina KISS, Florian LUNGU, Doina MOGA, Virgil OPRINA, Mariana POPESCU, Constantin TUFAN-STAN, Alexandru ŞIPA, Florin-Silviu URSULESCU, Laura VASILIU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x